

ARCHEOLOGISCHE PROSPECTIE MET INGREEP IN DE BODEM
SINT-TRUIDEN, URSULINENSTRAAT,
SH URSULINENKLOOSTER

A. DEVROE, J. CLAESEN, T. MICHIELS,
J. BILLEMONT & B. VAN GENECHTEN
AUGUSTUS 2014

COLOFON

Opgraving ☐
Vergunningsnummer:
Datum aanvraag:
Naam aanvrager:
Naam site:

Prospectie ☒
2014/283
28 juni 2014
Annika Devroe
Sint-Truiden, Ursulinenstraat, SH
Ursulinenklooster

Project

Archeologische prospectie met ingreep in de bodem – Sint-Truiden, Ursulinenstraat, SH
Ursulinenklooster

Opdrachtgever

Nieuw Sint-Truiden
Gorsemseweg 53
3800 Sint-Truiden

Opdrachtnemer

ARCHEBO bvba
Merelnest 5
B-3470 Kortenaken, België
BE 0834.280.172

+32 (0)499/24.65.89
info@archebo.be

Projectuitvoering

Annika Devroe, zelfstandig archeoloog en bouwhistoricus
Jan Claesen, ARCHEBO bvba
Tristan Michiels, ARCHEBO bvba
Jasper Billemont, BAAC Vlaanderen

ARCHEBO-rapport 2014/012
ISSN 2034-5615

© 2014 ARCHEBO bvba

ARCHEBO aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen worden in een geautomatiseerd gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt worden in enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie of enige andere wijze, zonder voorafgaandelijke toestemming van de opdrachtgever.

Inhoud

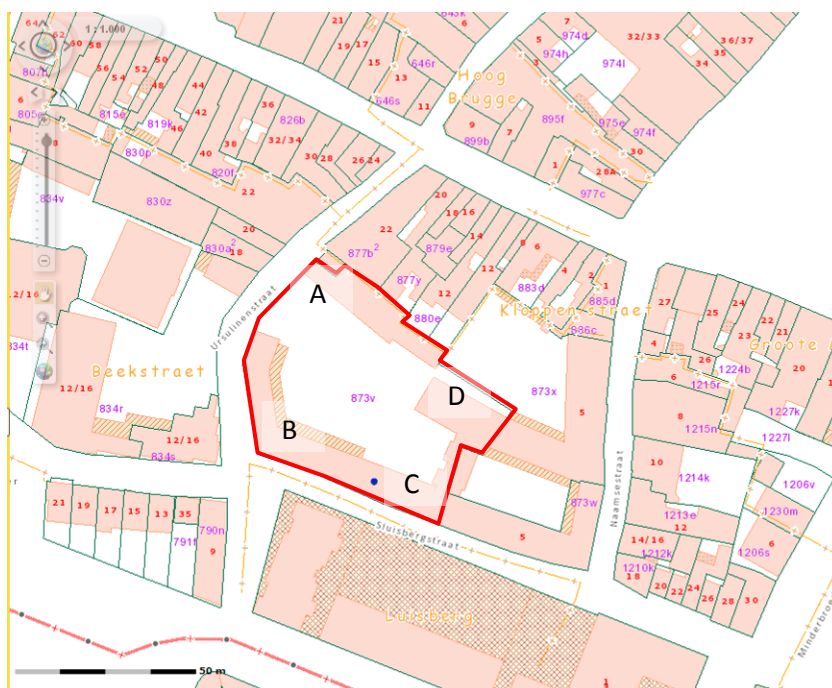
ADMINISTRATIEVE FICHE	I
1. INLEIDING	1
2. PROJECTBESCHRIJVING	1
3. SITUERING VAN HET ONDERZOEKSGBIED	1
4. BODEMKUNDIGE SITUERING VAN HET ONDERZOEKSGBIED	3
5. BUREAUSTUDIE - ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING	3
5.1. INLEIDING	3
5.2. BEKNOPT GESCHIEDENIS	3
5.3. ICONOGRAFISCHE EN CARTOGRAFISCHE GEGEVENS.....	6
5.4. ARCHEOLOGISCHE VONDSTEN	15
5.5. HUIDIG GEBOUWENBESTAND	16
5.6. TOEKOMSTIGE INGREEP IN DE BODEM.....	18
5.7. BESLUIT BUREAUSTUDIE EN VOORSTEL TOT WERKPUTINPLANTING	18
6. METHODE	20
7. RESULTATEN	20
7.1. ARCHEOLOGISCHE SPOREN EN STRUCTUREN	20
7.1.1. WERKPUT 1	20
7.1.2. WERKPUT 2	21
7.1.3. WERKPUT 3	22
7.1.4. WERKPUT 4	23
7.1.5. WERKPUT 5	24
7.2. ARCHEOLOGISCHE VONDSTEN	25
7.3. METAALDETECTIE.....	25
8. EVALUATIE, WAARDERING EN AANBEVELINGEN	25
8.1. EVALUATIE	25
8.2. WAARDERING	27
8.3. AANBEVELINGEN.....	28
9. BIBLIOGRAFIE	28
10. BIJLAGEN	29

ADMINISTRATIEVE FICHE

Opdrachtgever		Nieuw Sint-Truiden	
Uitvoerder		ARCHEBO bvba	
Vergunninghouder		Annika Devroe	
Bewaarplaats archief		ARCHEBO bvba	
Bewaarplaats vondsten		Nieuw Sint-Truiden	
Vergunningsnummer		2014/283	
Projectcode		SIUR	
Vindplaatsnaam		Sint-Truiden, Ursulinenstraat, SH Ursulinenklooster	
Locatie	Provincie	Limburg	
	Gemeente	Sint-Truiden	
	Deelgemeente	Sint-Truiden	
	Plaats	Ursulinenstraat, Sluisbergstraat	
Lambertcoördinaten	A	X	207401
		Y	167453
	B	X	207386
		Y	167410
	C	X	207430
		Y	167394
	D	X	207440
		Y	167418

Kadaster (CadGis)

Afdeling 1, sectie H, perceel 873v

Kaart plangebied (Geopunt)

Begin- en einddatum terreinwerk	12/08/2014
Grootte plangebied	3128 m ²
Grootte onderzochte oppervlakte	70,21 m ²

1. INLEIDING

Binnen de stedenbouwkundige vergunning voor een sociaal woningbouwproject met ondergrondse parking en tuinaanleg aan de Ursulinenstraat te Sint-Truiden, werd door het Agentschap Onroerend Erfgoed een archeologische prospectie met ingreep in de bodem opgelegd aan de bouwheer. De prospectie zelf werd voorafgegaan door een bureaustudie.

De opdracht werd door Nieuw Sint-Truiden toegekend aan ARCHEBO bvba op 17 april 2014.

De prospectievergunning werd afgeleverd op 18 juli 2014. De opdracht werd uitgevoerd op 12 augustus 2014.

Dit document vormt het eindrapport van deze opdracht.

2. PROJECTBESCHRIJVING

Doel van het onderzoek is een archeologische evaluatie van het onderzoeksgebied. Hierbij moeten volgende vragen beantwoord worden:

- Wat zijn de resultaten uit het bureauonderzoek?
- Waar worden de proefputten best ingeplant tevens rekening houdend met de hoge waterstand?
- Wat zijn de te verwachten stratigrafische niveaus?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen en het eventueel te verwachten vondstmateriaal?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Wat is de impact van de diverse werken op het bodemarchief?
- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?

De opgeleverde eindproducten omvatten (in overeenstemming met de minimumnormen):

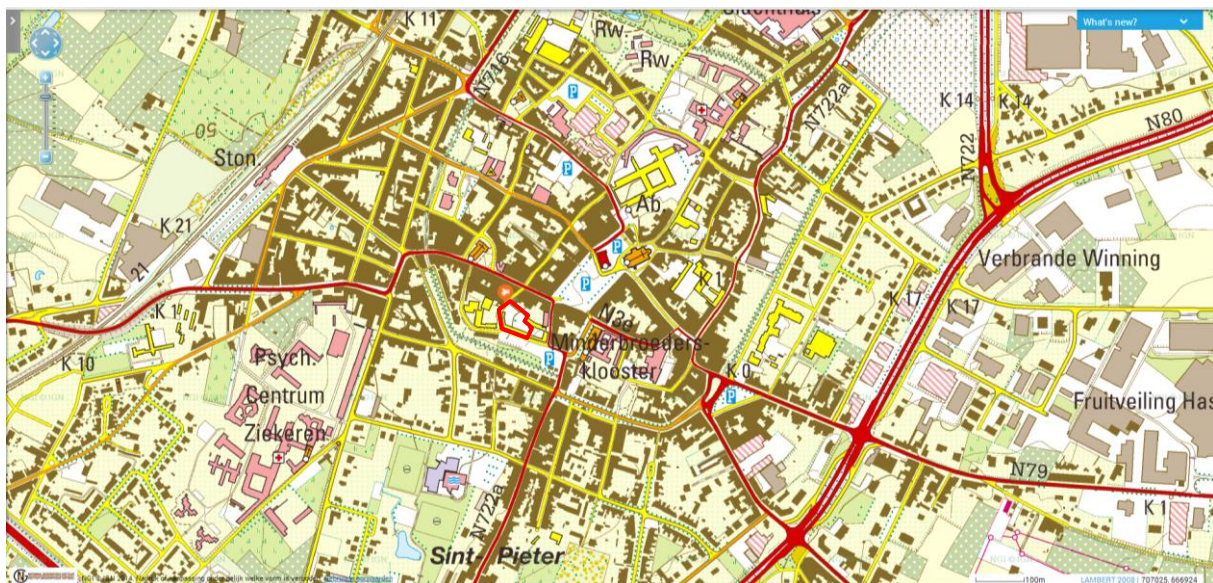
- Het eindrapport
- Het werkputinplantingsplan
- Sporenplannen
- Het onderzoeksarchief, met onder meer:
 - Inventarislijsten vondsten, sporenbeschrijving, plannen/tekeningen, foto's
 - Dagboek
 - Rapport
 - Foto's, plannen/tekeningen, profieltekeningen en beschrijvingen
 - Vondsten

3. SITUERING VAN HET ONDERZOEKSGBIED

Het onderzoeksgebied is in de stadskern van Sint-Truiden gelegen, ten zuidwesten van de Grote Markt. Het projectgebied wordt in het westen begrensd door de Ursulinenstraat, in het zuiden door de Sluisberg, in het noorden door een bouwblok gelegen aan de Stapelstraat en in het oosten door een bouwblok gelegen aan de Naamsestraat.

Kadastraal valt dit onder afdeling 1, sectie H, perceel 873v.

Het onderzoeksgebied bevindt zich tussen 50,59 m en 51,71 m TAW.

4. BODEMKUNDIGE SITUERING VAN HET ONDERZOEKSGBIED

Op de bodemkaart staat het projectgebied aangeduid als OB, bebouwde zone.

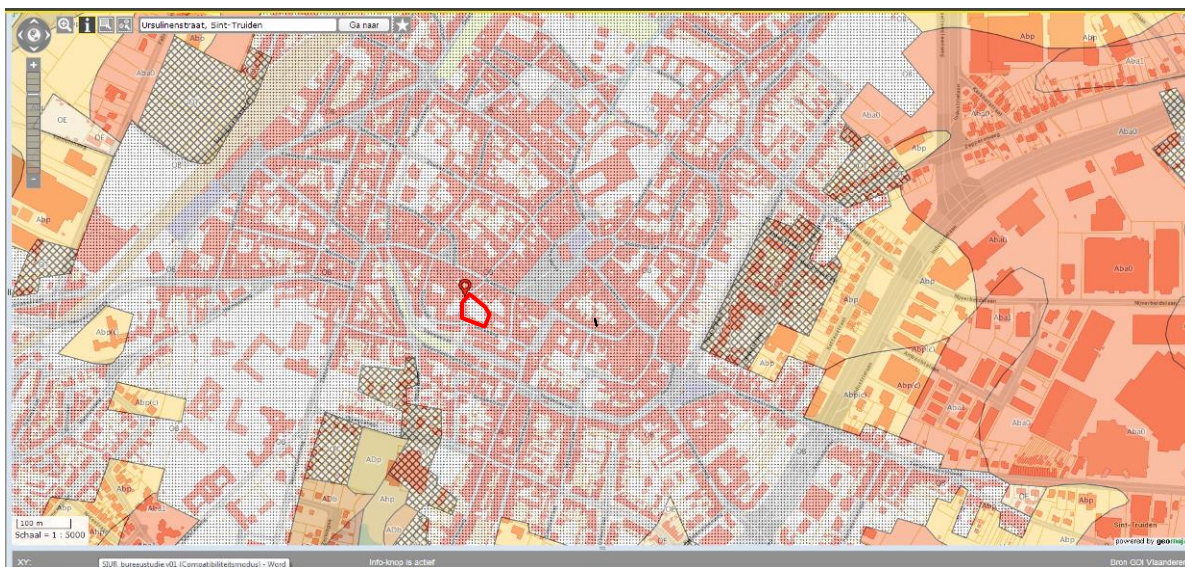

Fig. 3 Detail bodemkaart en aanduiding van het onderzoeksgebied. (DOV 2014)

5. BUREAUSTUDIE - ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING

5.1. INLEIDING

Voorafgaand aan de archeologische prospectie met ingreep in de bodem werd een bureaustudie uitgevoerd om de archeologische waarde van het terrein in te schatten. Enerzijds dient zo de occupatiegeschiedenis van het terrein geanalyseerd te worden, anderzijds dient de recente bebouwing de eventuele versterking van het terrein in kaart te brengen.

5.2. BEKNOPT GESCHIEDENIS

Sint-Truiden kent reeds een lange geschiedenis. Oorspronkelijk ging het om een nederzetting, Sarchinium genaamd, die op een hoogvlakte, het huidige marktplein, gelegen was en waarlangs aan de westzijde de Cicindria stroomde. Rond 655 stichtte Trudo, zoon van Wicbolde, graaf van Haspengouw, op de noordhoek van deze hoogvlakte een klooster. Na de dood en heiligenverklaring van de stichter werd het klooster een bekende bedevaartplaats. De eerste bewoning ontstond rondom de verschillende wegen die naar het klooster leidden. In 740 werd het klooster van Sint-Trudo omgevormd tot benedictijnenabdij. In 883 werd het samen met de nederzetting door de Noormannen verwoest. Onder impuls van Otto I werd in 938 gestart met de wederopbouw van de abdij, evenals met de wederopbouw van de nederzetting. Sint-Truiden groeide zo uit rondom het marktplein en de invalswegen. Deze invalswegen waren de Brustemstraete (huidige Luikerstraat), Cloesterstraete of Steenstraete (Diesterstraat), Clockheimstraete (Naamsestraat), Planckstraete en Staepelstraete (Tienessestraat) en waren onderling verbonden door secundaire wegen. De abdij was reeds vroeg van een eigen vestinggordel voorzien. Onder het abbataat van Adelardus II werden buiten deze omheining twee kerken gebouwd, namelijk de Onze-Lieve-Vrouwekerk en de Sint-Gangulfuskerk. Kort daarop werd de Heilig-Gravkerk opgericht. Onder dezelfde abt werd tussen 1060 en 1085 met de bouw van een vestinggordel rond de nederzetting begonnen. Sarchinium kreeg

hierdoor het stadsrecht onder de naam “oppidum Sancti Trudonis”.

In 1086 werd de stad ingelijfd bij het prinsbisdom Luik. De abdij behield wel de jurisdictie over een gedeelte van het grondgebied. Het voogdijschap over de stad was een twistpunt hetgeen aanleiding gaf tot verschillende belegeringen en plunderingen.

In de 13de-14de eeuw bloeide de lakenindustrie en het gildewezen, wat tot uiting kwam in de bouw van een lakenhal met toren op de markt.

De 15de eeuw was een vrij woelige periode met verschillende belegeringen en innames. In 1675 werd de vesting door Lodewijk XIV ontmanteld.

De **Sluisberg** werd vroeger Sluysbergh ofwel Luysbergh genoemd. De eerste naam zou verwijzen naar het sluisstelsel op de Cicindria, terwijl de tweede naam op “lozen” zou duiden, een afwatering naar dezelfde beek. Op het einde van de straat, waar deze de Ursulinenstraat kruist, stroomt de overdekte Cicindria de stad binnen. Hier bevond zich het Comisgaet, een versterking voorzien van sluisen. Het werd ook wel “cleyne nagelen” genoemd en was bedoeld om het waterpeil in de stad te controleren.

W.Ilsbroekx

W.Ilsbroekx

Fig. 4 Links de hoek van de Sluisberg en Ursulinenstraat met vooraan zicht op de Cicindriabeek; rechts de pomp ter hoogte van deze hoek. (verz. W. Ilsbroekx)

De Sluisberg loopt vanaf de Naamsestraat duidelijk naar beneden, richting Ursulinenstraat. Aan de zijde die ons aanbelangt wordt ze enerzijds beheerst door de 19de-eeuwse vleugel van het ursulinenklooster en anderzijds door een vleugel van het voormalige refugiehuis van Averbode (op de hoek met de Naamsestraat).

In de Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed is sprake van een alleenstaand gebouw in de Sluisberg. Dit gebouw is op heden verdwenen, maar oorspronkelijk lag ze naast de overdekte Cicindria, kende ze zeven traveeën en één bouwlaag onder een stomp zadeldak en had ze een voorgevel aan de Ursulinenstraat. Op basis van de beschrijving lag deze dus in het projectgebied¹.

¹ Inventaris Bouwkundig Erfgoed 2007-2014.

Fig. 5 Verdwenen gebouw in de Sluisberg. (Inventaris Bouwkundig Erfgoed 2007-2014)

De **Ursulinen** kwamen pas in de 19de eeuw in Sint-Truiden aan. In 1849 besloot E.H. Pastoor - Deken Cartuyvels dat er naast de bestaande kloosters in Sint-Truiden zeker een klooster zou moeten opgericht worden dat zich vooral zou bezighouden met de opvoeding van de meisjes. In overleg met Tildonk en door bemiddeling van E.H. Cartuyvels werd het totaal vervallen Refugiehuis van Averbode aangekocht, dat – na secularisatie tijdens de Franse revolutie – toen nog als hoeve uitgebaat werd door de familie Poelmans-Roberti. Dit “Refugiehuis van Averbode” bevindt zich in de Naamsestraat. Refugiehuizen werden gebouwd om in tijd van oorlog als toevluchtsoord voor kloosterlingen dienst te doen. Sint-Truiden kende drie zulke huizen, namelijk de abdij van Herkenrode, nu Sint-Trudogesticht, dit van de Abdij van Nonnen-Mielen, nu Atheneum en dit van de abdij van Averbode, nu toebehorend aan de Zusters Ursulinen.

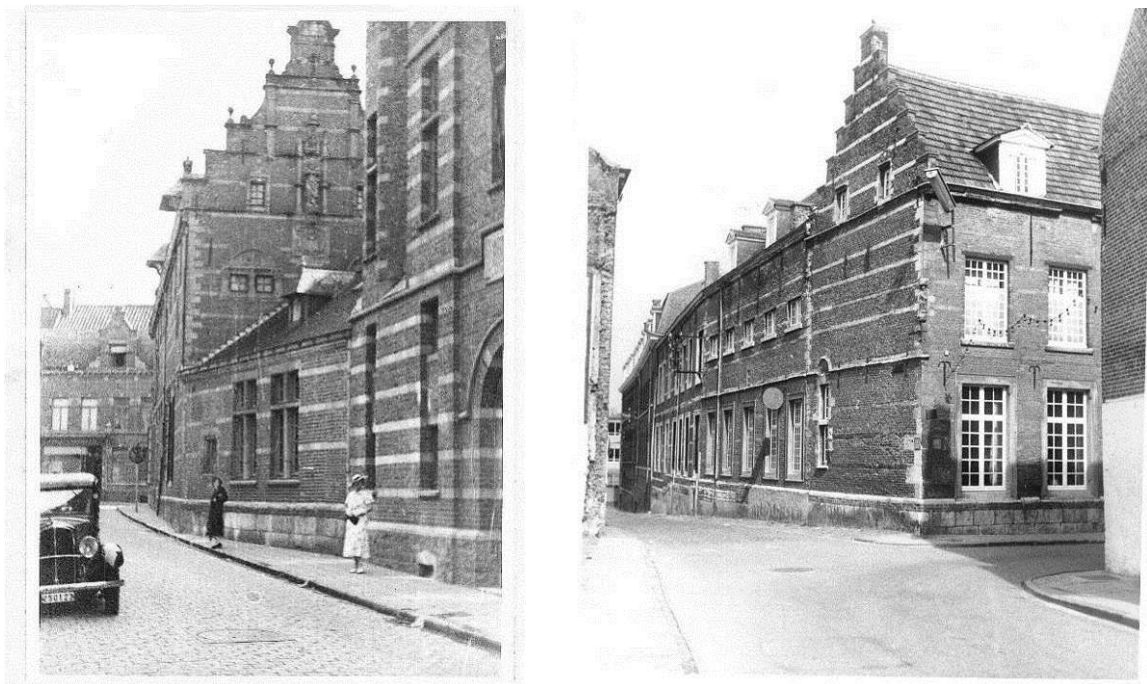

Fig. 6 Links gevel van het Refugiehuis in de Naamsestraat (1934) ; rechts deel van het Refugiehuis dat gebouwd werd in 1598. (verz. W. Ilsbroekx)

Op 11 april 1850 kwamen de eerste zusters aan. Het instituut van Sint-Truiden breidde geleidelijk aan uit door de ijver van de zusters en de steun van de overheid en de bevolking. Al snel omvatte het drie ruime gebouwen langs de Naamsestraat, de Ursulinenstraat en de Beekstraat (dit laatste gebouw werd verkocht na de oorlog van 1940-1945). In 1893 kocht men het Sint-Berthildatehuis van Brustem waar tot in 1969 lagere- en kleuterklassen geweest zijn, bestuurd en onderhouden door de Ursulinen. Enkele jaren later werd de bouw aangevangen van het pensionaat Saffraenberg, dat na 1914-1918 verkocht werd aan het Ministerie van Landsverdediging.

Men sprak in die tijd nog van de “Arme Ursulinen” en de “Rijke Ursulinen”. Kinderen die naar de lagere school in de Beekstraat gingen, liepen school bij de Arme Ursulinen, en dit, omdat er geen schoolgeld gevraagd werd. Wie naar de Naamsestraat ging, liep school bij de Rijke Ursulinen, omdat ze “Minerval” betaalden.

Het Ursula Instituut kreeg in het verleden te maken met een reusachtige brand. Woensdag 1 maart 1972 stond het dak van de schoolkapel in lichterlaaie. Het dak stortte in en op enkele beelden en meubels na werd de kapel totaal verwoest. Op Palmzondag 1973 werd op dezelfde plaats een mooie sobere bidruimte ingezegend².

Fig. 7 Oorspronkelijke kapel die in 1972 door een brand verwoest werd. (verz. W. Ilsbroekx)

5.3. ICONOGRAFISCHE EN CARTOGRAFISCHE GEGEVENS

Op de Ferrariskaart (Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden en het Prinsbisdom Luik) van ca. 1777 kan men op het projectgebied zowel gebouwen, hoven als open plaatsen ontwaren. Ten westen wordt het gebied duidelijk afgebakend door de Cicindriabeek.

² P. Grypdonck s.d.

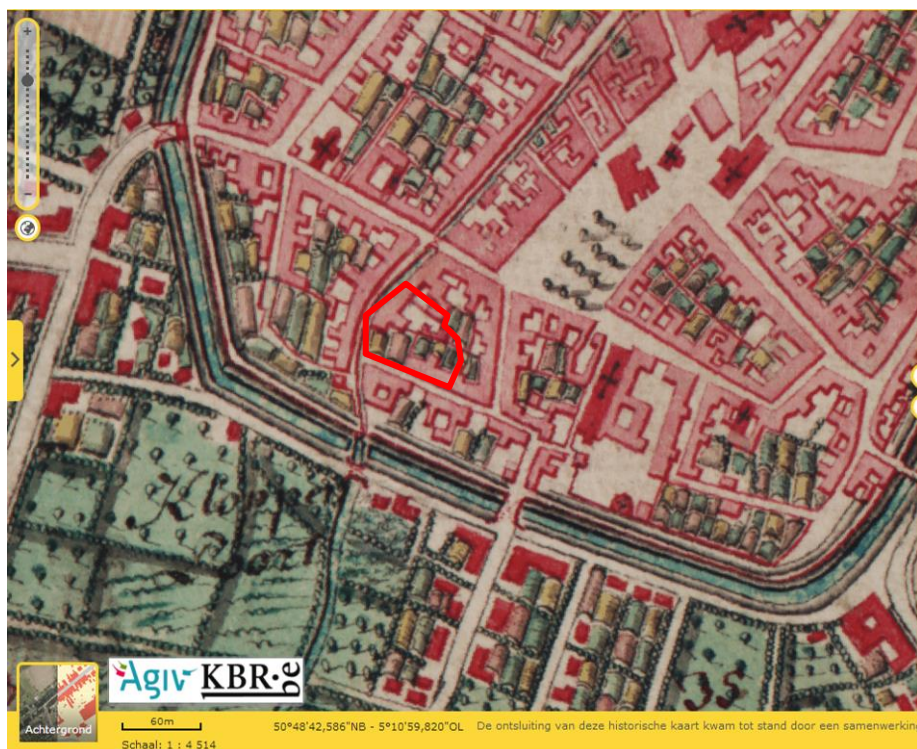

Fig. 8 Ferrariskaart (1777) met aanduiding van het projectgebied. (Geopunt Vlaanderen s.d.)

Er is een lithografie gekend van het projectgebied, maar deze is zonder datering en daardoor moeilijk te plaatsen. Het onderschrift laat uitschijnen dat het een beeld weergeeft van na 1850, toen de school werd opgericht. Vergelijking met de mutatieschetsen (zie *infra*) doet echter een vroegere datering vermoeden. Op de prent staat nog een grote, open ruimte, die ook op de Ferrariskaart en primitief kadasterplan te zien is. Aan de zijde van de Sluisberg is alles volgebouwd, aan de Ursulinenstraat is een muur met bogen aanwezig. Ten noorden staat een U-vormig gebouw waarvan het oostelijke gebouw een kapel is.

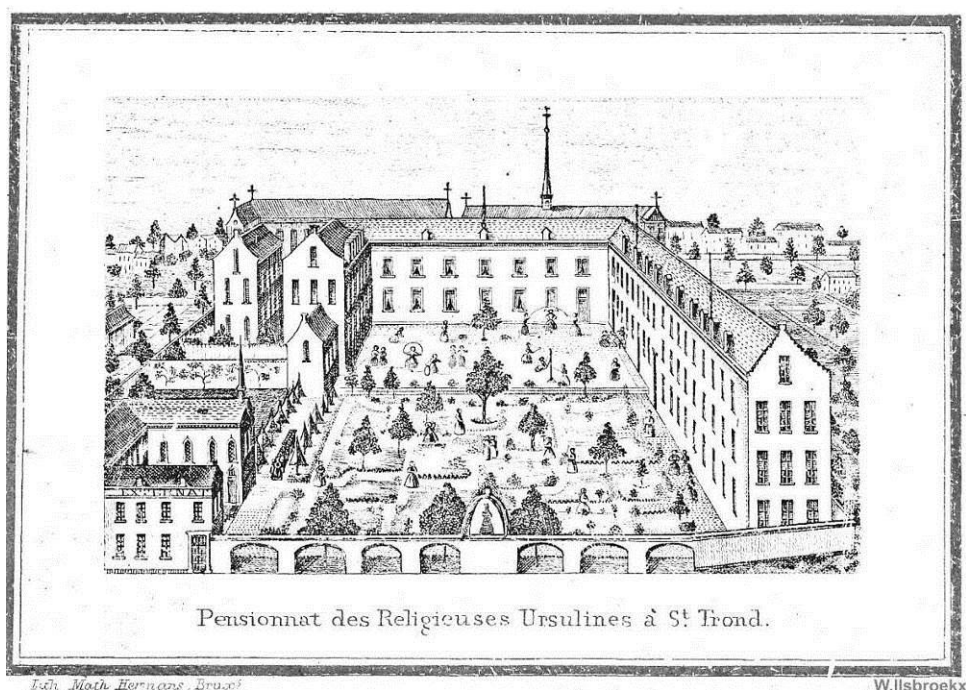

Fig. 9 Lithografie van het projectgebied, zonder datering. (verz. W. Ilsbroekx)

Op het Primitief Kadasterplan (ca. 1825) krijgt men een vrij gelijk beeld als op de Ferrariskaart. Aan de Sluisberg zijn twee gebouwen aanwezig. In de noordwestelijke hoek zijn drie gebouwen zichtbaar met achterliggende bijgebouwen. Ten westen loopt de Cicindria langs het projectgebied. Via een brugje komt men in het open binnengebied.

Fig. 10 Primitief kadasterplan, ca. 1825. (Stadsarchief Sint-Truiden)

Op de kaart van Vandermaelen (1846-1854) staat het gebied als bebouwd aangeduid, maar ze is te weinig gedetailleerd om iets te kunnen afleiden.

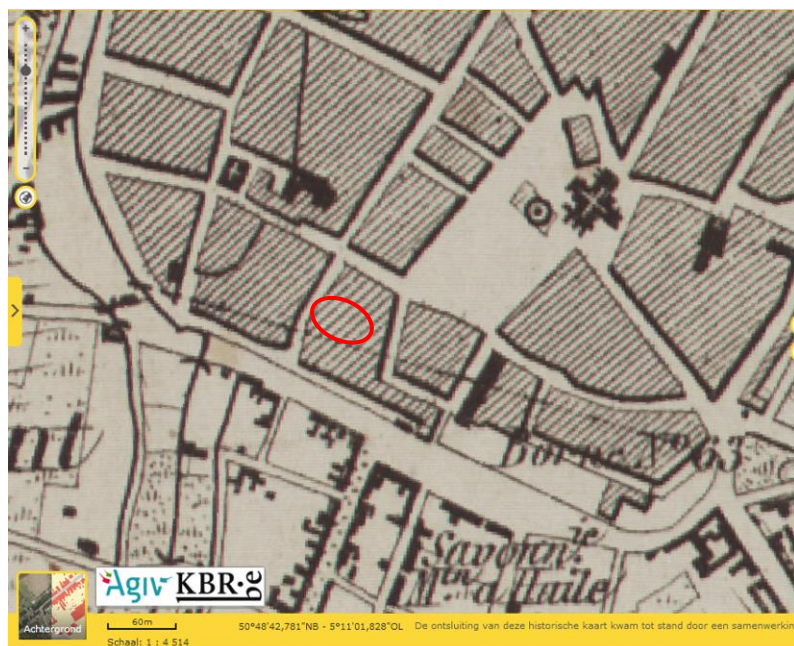

Fig. 11 Kaart van Vandermaelen (1846-1854) met aanduiding van het projectgebied. (Geopunt Vlaanderen s.d.)

Op basis van de mutatieschetsen uit het kadasterarchief kan men vrij gedetailleerde veranderingen afleiden.

De eerste mutatieschets dateert uit 1867, hoewel de toenmalige situatie reeds verschilt van het primitief kadasterplan. Ten opzichte van het primitief plan veranderde de bebouwing aan de zijde van de Sluisberg. De twee gebouwen aan de straatzijde zijn verdwenen en hebben plaats gemaakt voor een gebouw dat aansluit bij het klooster van de Ursulinen in de Naamsestraat. Deze wijziging gebeurde vermoedelijk ca. 1850, het moment waarop het Instituut van de Ursulinen hier gevestigd werd (zie *supra*). De bewoning in de noordwestelijke hoek bleef gelijk.

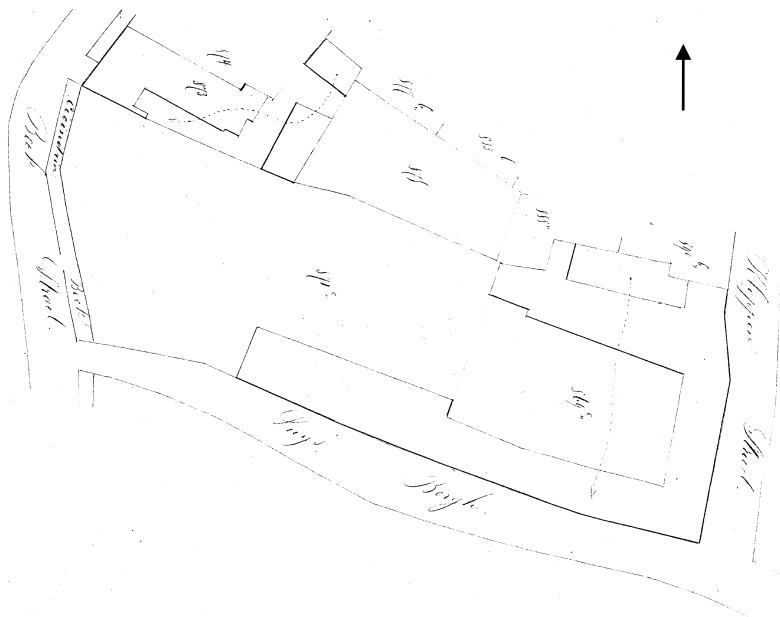

Fig. 12 Situatie in 1867. (KAH, 1867, mutatieschets nr. 43)

In 1867 wordt een deel van het aanwezige gebouw omgevormd tot een kapel, af te leiden aan een absisvormig uiteinde. De beek werd overwelfd en aan de Ursulinenstraat en Sluisberg werden nieuwe gebouwen opgericht die duidelijk bij de reeds aanwezige bebouwing hoorden.

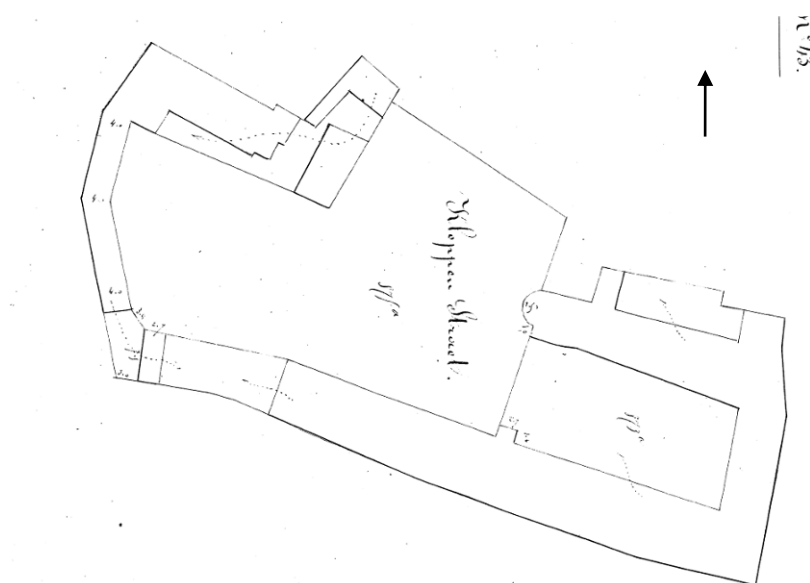

Fig. 13 Nieuwe toestand in 1867. (KAH, 1867, mutatieschets nr. 43)

In 1876 werd in het noordoosten een hele vleugel aangebouwd.

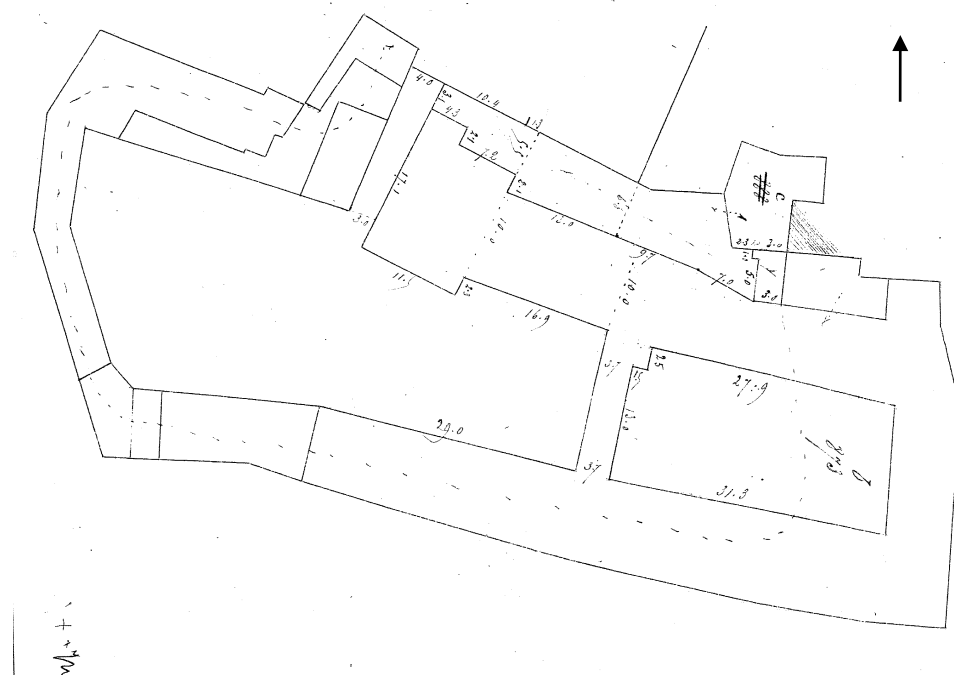

Fig. 14 Nieuwe situatie in 1876. (KAH, 1876, mutatieschets nr. 25)

In 1878 gebeurden enkele kleine veranderingen, maar het uitzicht bleef grotendeels hetzelfde.

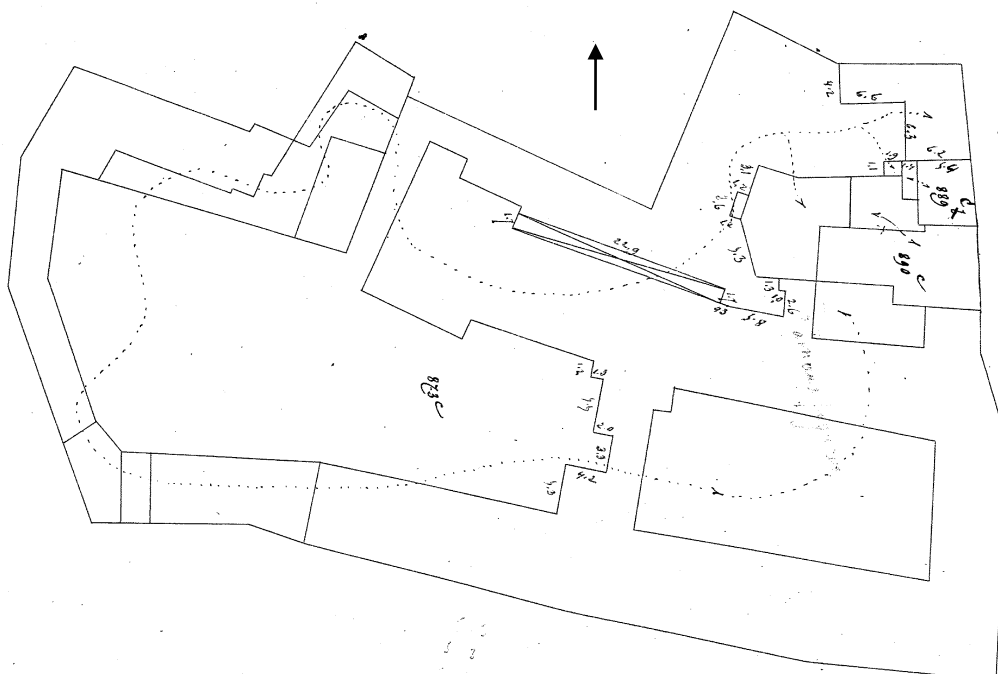

Fig. 15 Nieuwe toestand in 1878. (KAH, 1878, mutatieschets nr. 28)

Op de mutatieschets uit 1888 kan men opnieuw enkele kleinere veranderingen zien.

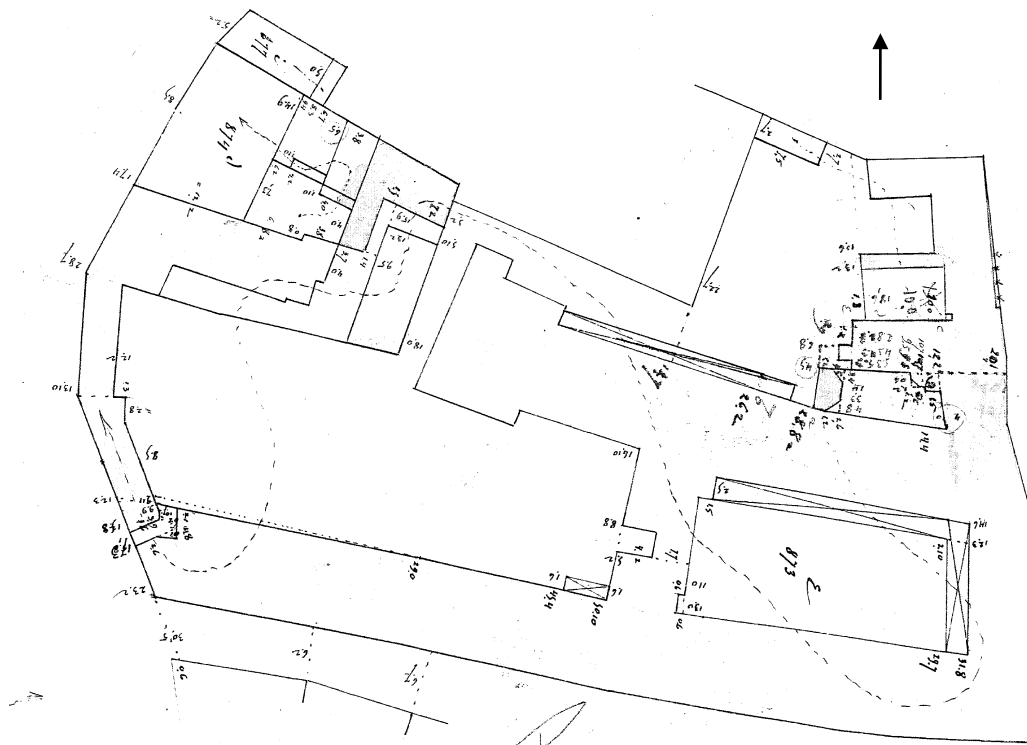

Fig. 16 Toestand in 1888. (KAH, 1888, mutatieschets nr. 36)

In 1900 gebeurden enkel veranderingen in het noordelijk deel van het projectgebied. Op dat moment werden verschillende gebouwen afgebroken.

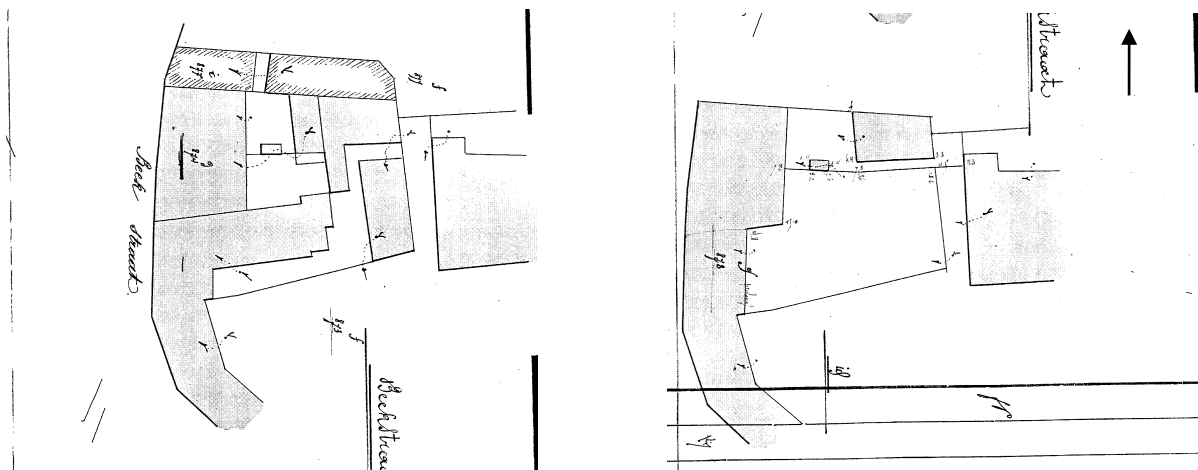

Fig. 17 Mutatieschets met links de toenmalige situatie en rechts de nieuwe situatie. (KAH, 1900, mutatieschets nr. 78)

Aan de Ursulinenstraat werd in 1961 een deel van de schoolvleugel afgebroken. Ook in het noorden werd een gebouw afgebroken.

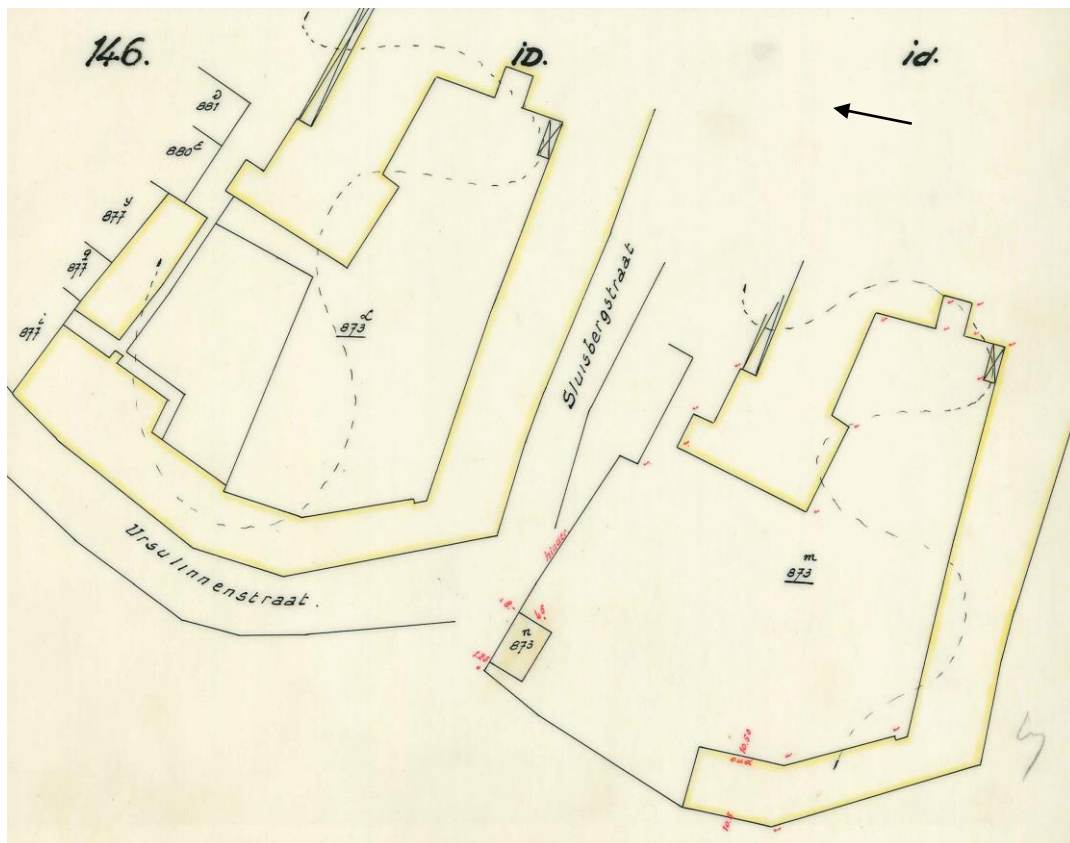

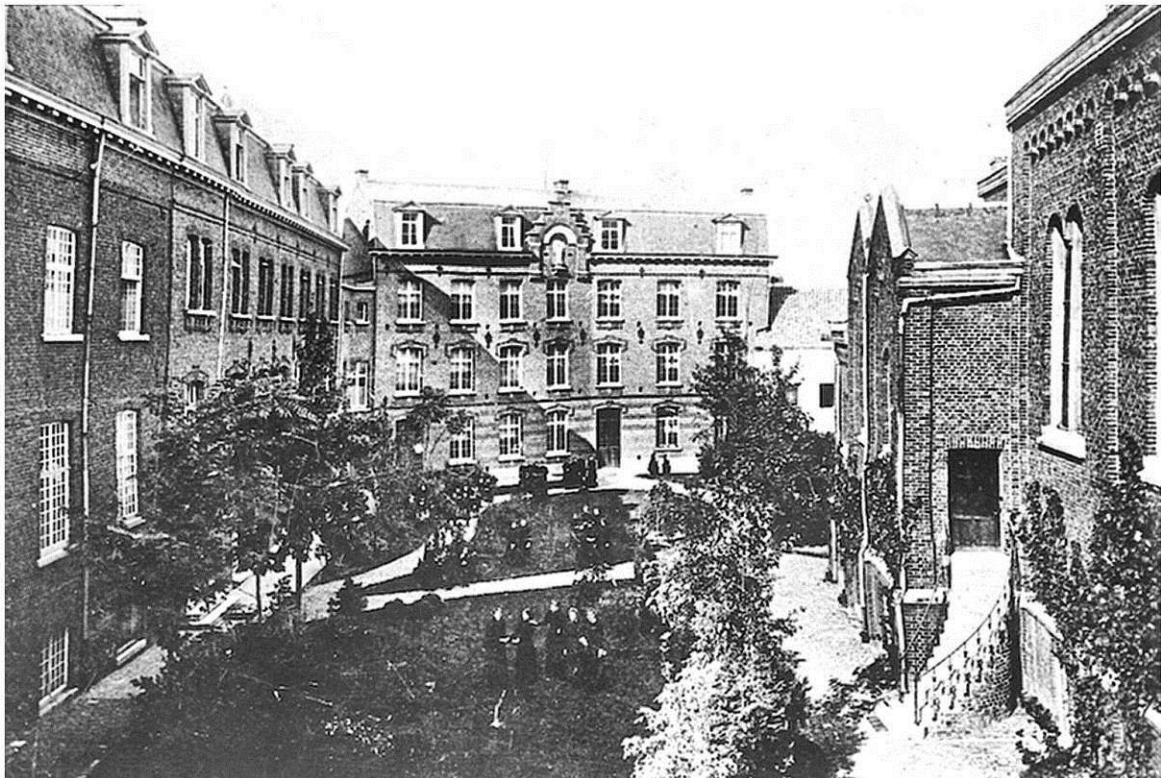
Fig. 18 Mutatieschets uit 1961 met links de toenmalige toestand en rechts de nieuwe toestand. (KAH, 1961, mutatieschets nr. 146)

Uit deze periode zijn ook enkele foto's gekend.

W.Ilsbroekx

Fig. 19 Foto, naar het oosten gericht. (verz. W. Ilsbroekx)

W.Ilsbroekx

Fig. 20 Foto, naar het westen gericht. (verz. W. Ilsbroekx)

In 1962 werd een extra schoolgebouw in het noorden opgericht.

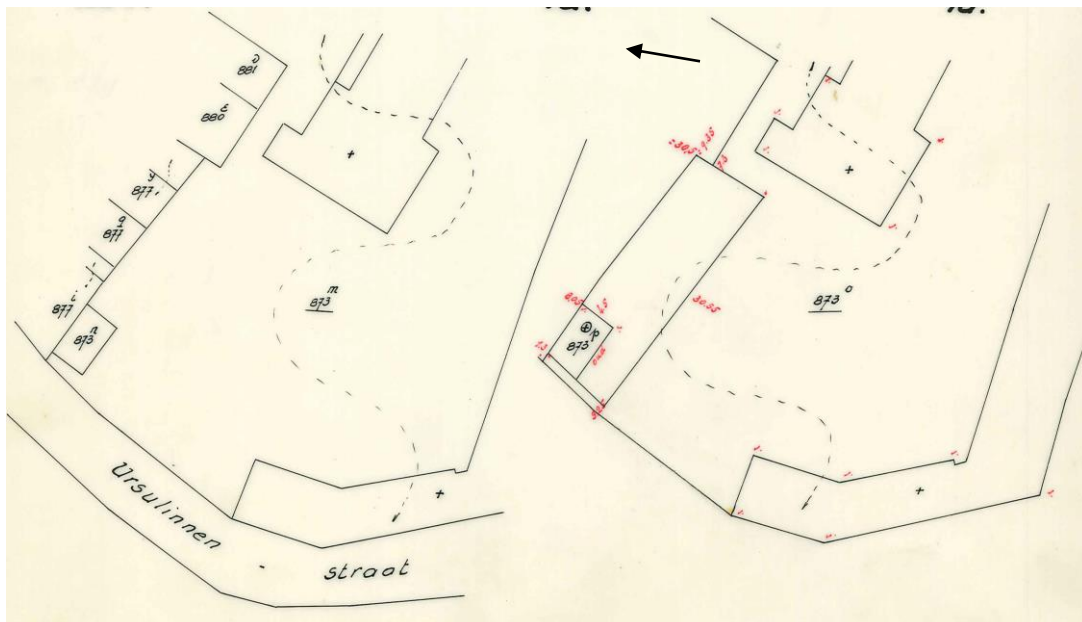

Fig. 21 Mutatieschets waarop het bouwen van het schoolgebouw duidelijk te zien is. (KAH, 1962, mutatieschets nr. 124)

Op de mutatieschets uit 1973 kan men zien dat een deel van het gebouw werd afgebroken en enkele bijgebouwen werden opgericht. Deze werd tegen de bestaande vleugel aangebouwd.

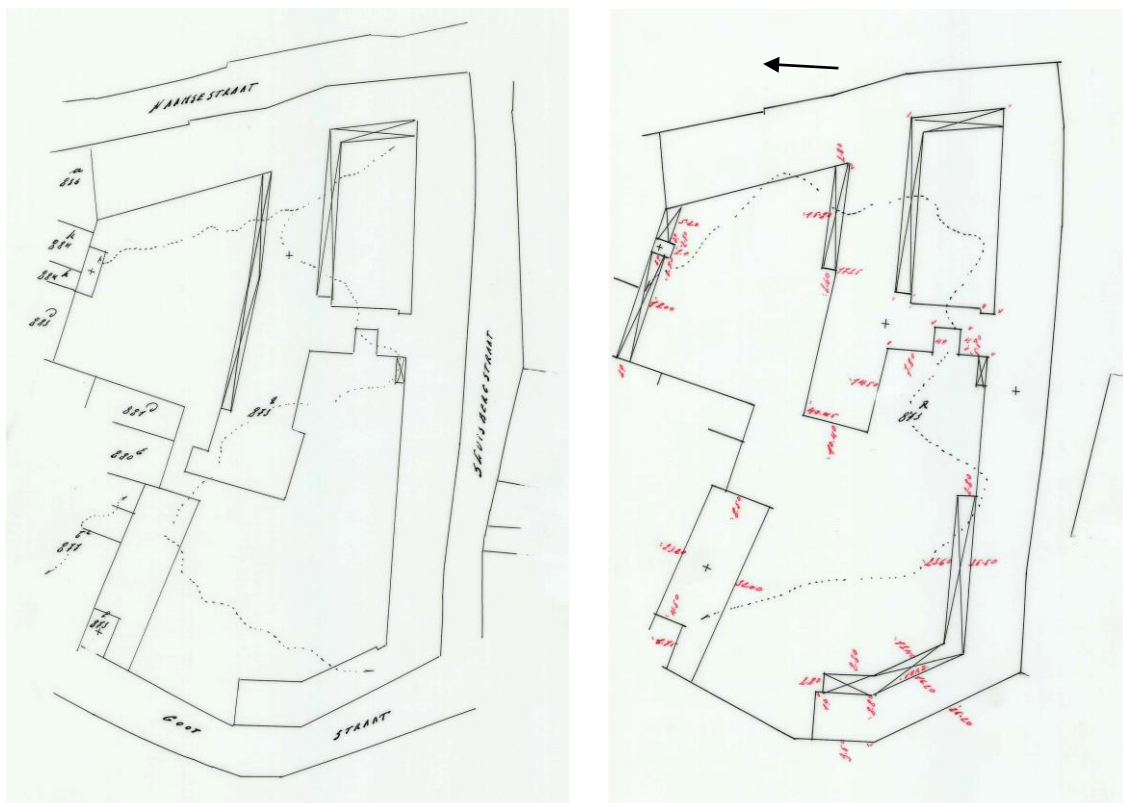

Fig. 22 Mutatieschets met links de toenmalige toestand en rechts de nieuwe toestand. (KAH, 1973, mutatieschets nr. 29)

In 1984 werd de fietsenstalling bijgebouwd en gebeurden enkele kleine wijzigingen aan het sanitair gebouw³.

In 2009 kreeg het perceel zijn huidige vorm.

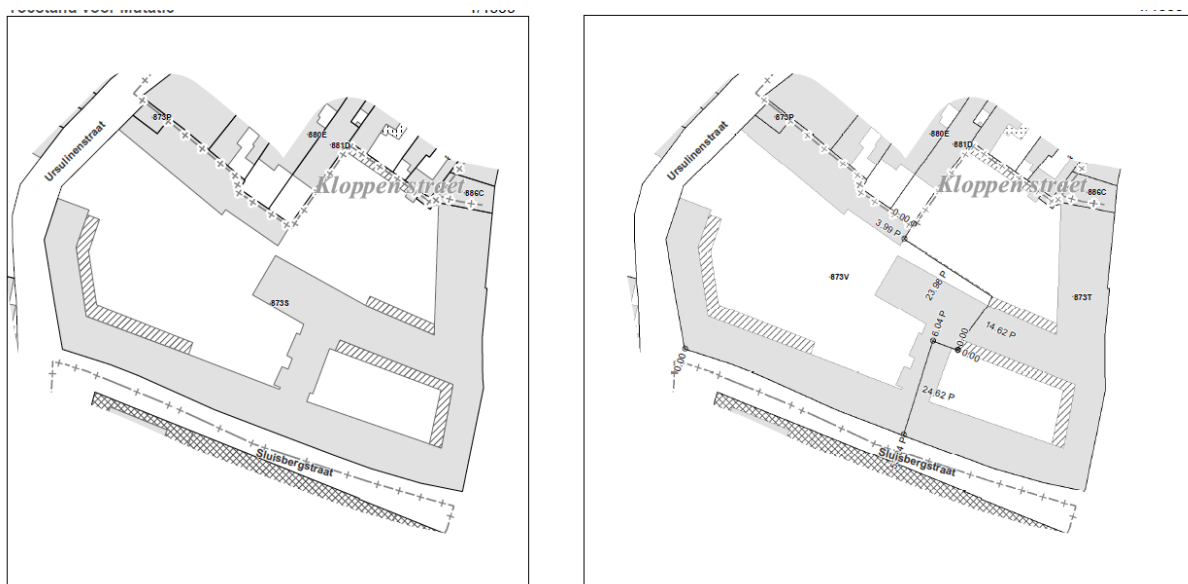

Fig. 23 Mutatieschets uit 2009 met links de toenmalige toestand en rechts de nieuwe toestand. (KAH, 2009, mutatieschets nr. 10)

³ KAH, 1984, mutatieschets nr. 32.

Fig. 24 Zicht op het projectgebied, zonder datering. (verz. W. Ilsbroekx)

5.4. ARCHEOLOGISCHE VONDSTEN

In de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) staan verschillende vondstlocaties aangeduid in de buurt van het projectgebied hetgeen logisch is voor een stad als Sint-Truiden. Ten westen werd een laat-middeleeuws rood kruikje (vondstlocatie 700784) en bolvormige kan (vondstlocatie 700785) als toevalsvondst aangetroffen. Locatie 50150 betreft een opgraving uit 1967. Hierbij werden enkele losse aardewerkvondsten aangetroffen uit de middeleeuwen en verdedigingselementen (gracht) uit de Romeinse periode.

Ten zuiden van het projectgebied kwamen bij werken voor het nieuwbouwproject 'Clockempoort', een winkel- en wooncomplex met verschillende ondergrondse parkeerniveaus verschillende vondsten aan het licht (vondstlocatie 700873). Het ging om enkele granaatkoppen uit Wereldoorlog I, bunkers uit Wereldoorlog II, een wal uit de middeleeuwen, laat-middeleeuwse nederzettingssporen, een kuil uit de late Bronstijd of vroege IJzertijd en post-middeleeuwse bewoningsresten.

Ten oosten werd een losse vondst, namelijk een kruik uit de volle middeleeuwen, gevonden. (locatie 700783) Bij werken in 1968 werden resten gevonden van een 16de-eeuwse stadspoort. (locatie 50147) Ter hoogte van locatie 151454 werd een onderaardse gang aangetroffen die eertijds het kerkje en het Capucienessenklooster verbond met de abdij van de minderbroeders en een oorlogsprojectiel uit de 14de eeuw. Tijdens een noodopgraving in 2002 naar aanleiding van restauratiewerken werden twee waterputten en een overwelfde kelder uit de 17de eeuw aangetroffen. (locatie 52000)

Meer ten oosten, richting de Grote Markt, staan nog verschillende locaties aangeduid. Het gaat om het stadhuis met halletoren (locatie 700781), losse vondst aardewerk uit de 17de eeuw (locatie 700788), de O.L.V. Kerk uit de volle middeleeuwen (locatie 163087), niet te dateren muurwerk, een waterput en kelder (locatie 700030), 16de-eeuwse gebouwplattegronden (locatie 157052) en de Sint-Trudo abdij (locatie 51959).

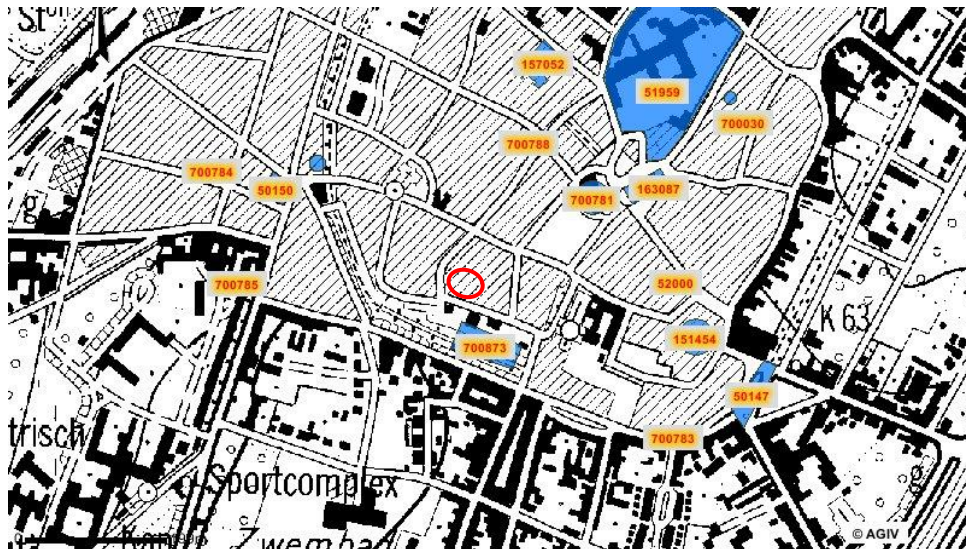

Fig. 25 Centrale Archeologische Inventaris met aanduiding van het plangebied en de archeologische vondstlocaties. (CAI 2014)

5.5. HUIDIG GEBOUWENBESTAND

Het projectgebied bestaat uit een schoolgebouw en speelplaats. Aan de zijde van de Sluisberg en hoek met de Ursulinenstraat gaat het om 19de-eeuwse gebouwen. In het noorden zijn 20ste-eeuwse gebouwen aanwezig. De speelplaats zelf ligt vrij hoog ten opzichte van het straatniveau. Onder het noordelijk schoolgebouw is een kelder aanwezig op hetzelfde niveau als de straat. Onder het noordoostelijke gebouw is eveneens nog een half ondergrondse verdieping aanwezig.

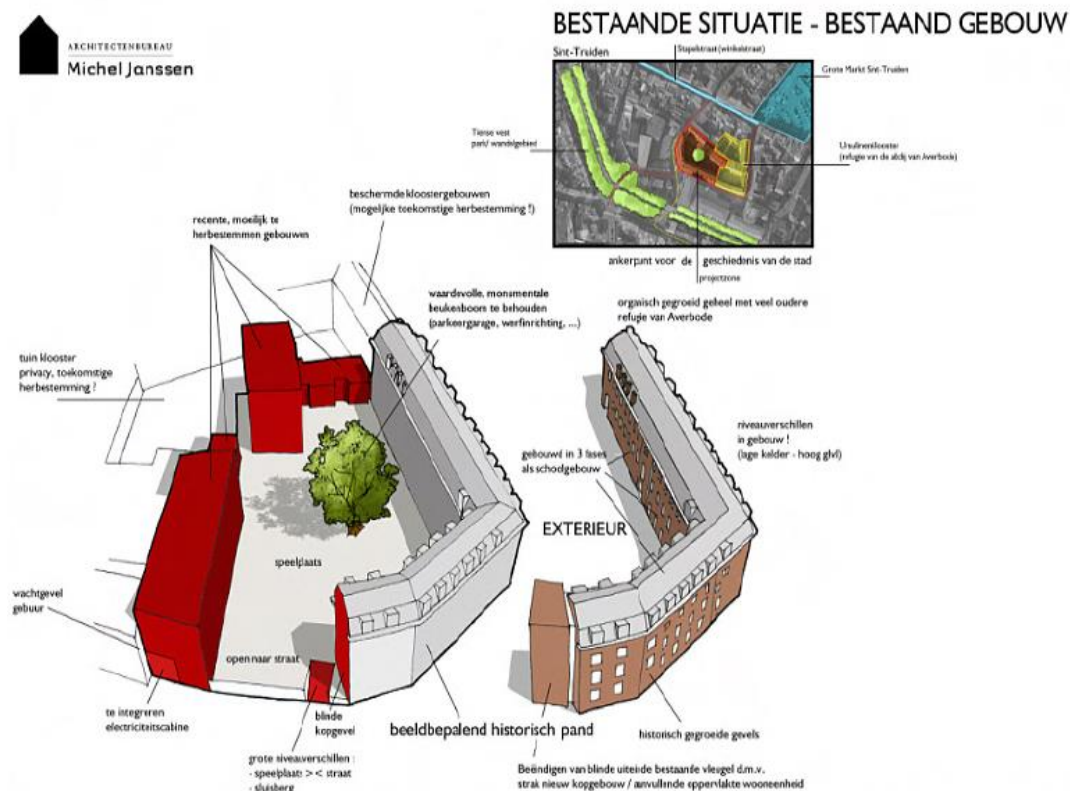

Fig. 26 Bestaande situatie. (Architectenbureau Michel Janssen 2011)

Over de binnenkoer lopen verschillende nutsleidingen. Het gaat onder meer om gas, voeding, stookolie en water. Er bevinden zich ook enkele putten zoals een waterreservoir, septische put en tank met zand. De exacte ligging van deze leidingen is echter niet gekend, hoewel enkele putjes op de speelplaats een indicatie geven.

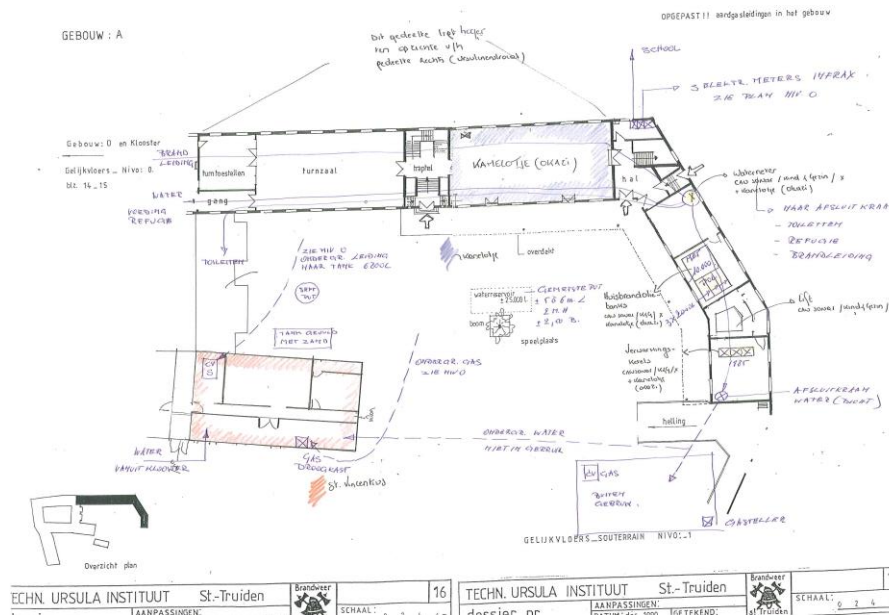

Fig. 27 Plan met schetsmatige aanduiding van de leidingen. (Nieuw Sint-Truiden)

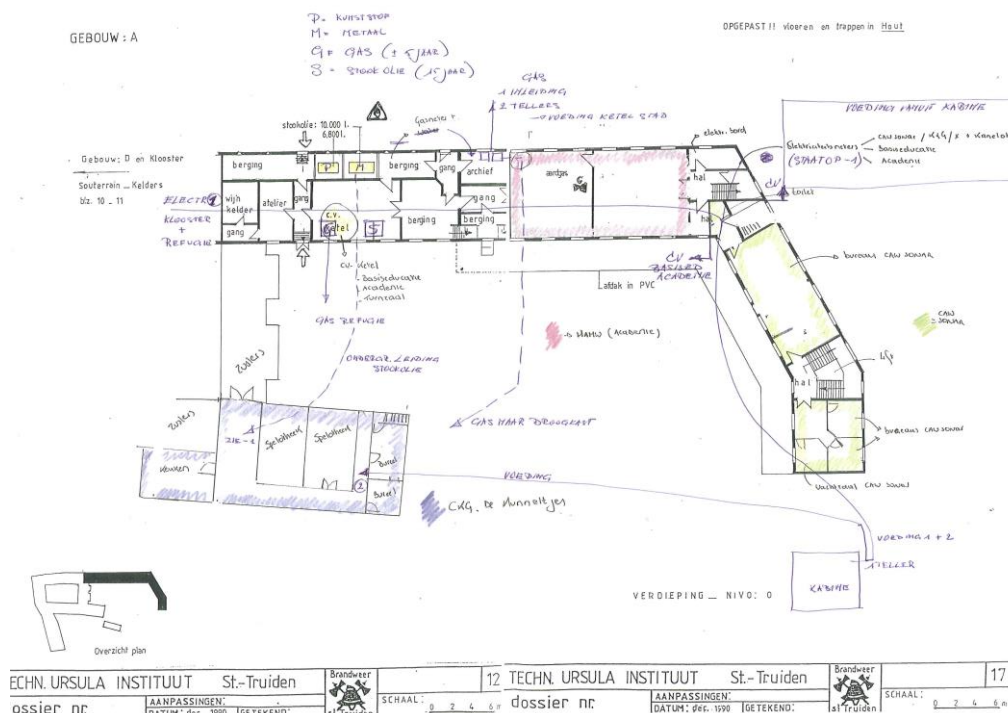

Fig. 28 Plan met schetsmatige aanduiding van de leidingen. (Nieuw Sint-Truiden)

5.6. TOEKOMSTIGE INGREEP IN DE BODEM

Op het terrein zal een sociaal woningbouwproject met ondergrondse parking en tuinaanleg gerealiseerd worden. Hierbij zal de nog aanwezige historische vleugel aan de Ursulinenstraat en Sluisberg gerenoveerd worden. De gebouwen in het noorden (schoolgebouw, fietsenstalling) en het oosten (kapelgebouw, sanitair gebouw) zullen afgebroken worden. De bestaande beukenboom op de binnenkoer dient behouden te blijven. De binnenkoer zal voor een deel afgegraven worden waarbij de minimale diepte ca. 50cm en de maximale diepte ca. 2m bedraagt. De toekomstige ondergrondse parking gaat niet dieper dan het huidig kelderniveau (=straatniveau).

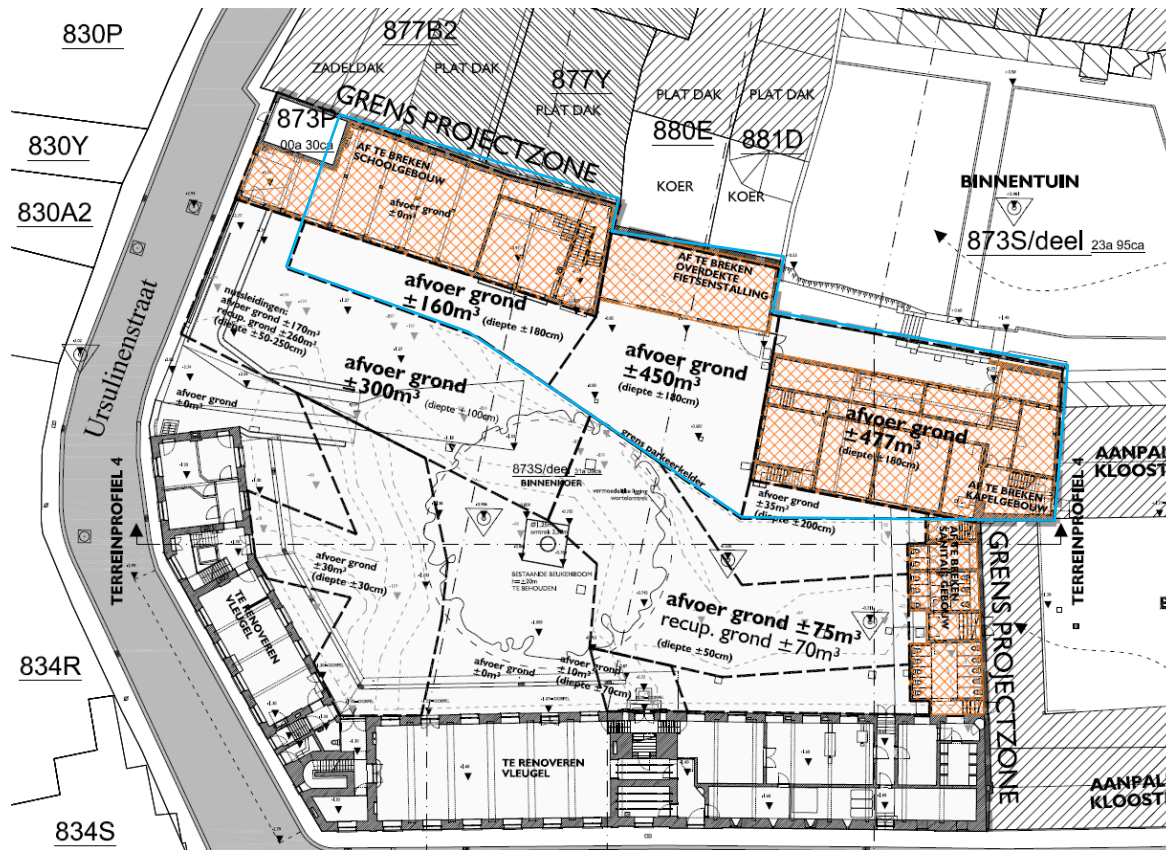

Fig. 29 Plan met aanduiding van de af te breken gebouwen en de toekomstige verstoringen (parkeergarage blauw omlijnd). (Nieuw Sint-Truiden)

5.7. BESLUIT BUREAUSTUDIE EN VOORSTEL TOT WERKPUTINPLANTING

Op basis van de mutatieschetsen kan men vaststellen dat vooral in het zuiden en noorden reeds heel wat ingrepen gebeurden in de 19de en 20ste eeuw. In hoeverre deze de archeologische ondergrond hebben geroerd kan enkel een archeologisch vooronderzoek uitwijzen. Over vroegere bebouwing is weinig gekend. Op de Ferrariskaart is bebouwing te zien in de zuidoostelijke en noordwestelijke hoek, maar of deze teruggaat op veel oudere bebouwing kan niet met zekerheid gesteld worden.

Bij vroeger archeologisch onderzoek in Sint-Truiden kwamen sporen en vondsten uit verschillende periodes aan het licht. Het ging hierbij zowel om sporen en vondsten uit de nieuwe tijd, late middeleeuwen, middeleeuwen en Late Bronstijd of Vroege IJzertijd. Men kan hier dus zeker ook gelijkaardige sporen aansnijden.

Rekening houdend met het feit dat de 19de-eeuwse vleugel aan de Sluisberg-Ursulinenstraat behouden blijft, de sloop van de gebouwen in het noorden en oosten nog uitgevoerd dient te worden en de beukenboom behouden blijft, wordt volgend voorstel gedaan:

- Drie werkputten van 4x4m in het noordelijk deel van het projectgebied. Deze dienen om na te gaan in hoeverre vroegere bebouwing (19de-20ste eeuw) de ondergrond heeft verstoord en of er nog restanten zijn van oudere bebouwing of activiteiten.
- Twee werkputten van 4x4m in het zuidelijk deel van het projectgebied. Deze bevinden zich in een mogelijks onverstoorde zone waar de archeologische resten dus beter bewaard kunnen zijn.

De locatie van de werkputten kan licht wijzigen als dit in de praktijk nodig blijkt (omwille van nutsleidingen).

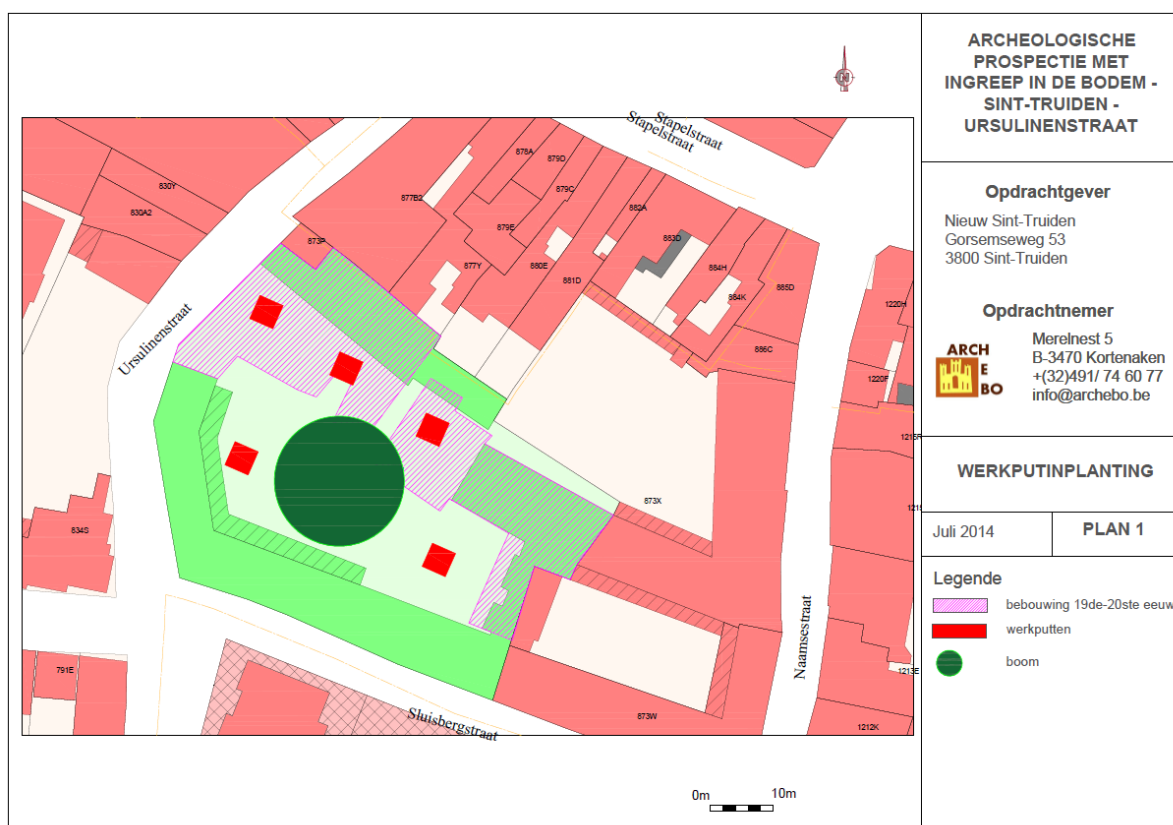

Fig. 30 Voorstel tot werkputinplanting. (ARCHEBO bvba 2014)

6. METHODE

Op basis van de bureaustudie werd de aanleg van 5 werkputten voorgesteld. Deze werden aangelegd door een kraan op rupsbanden van 5 ton met tandeloze graafbak van 1,60m breed. Omwille van de veiligheid werden de proefputten in trappen aangelegd (bovenaan ca. 4x4m, onderaan ca. 2x2m). De profielen en sporen werden opgekuist en gefotografeerd. De sporen werden eveneens beschreven en ingetekend door middel van een RTS.

	oppervlakte
onderzoeksgebied	3128,00 m ²
werkput 1	19,59 m ²
werkput 2	13,44 m ²
werkput 3	14,52 m ²
werkput 4	9,83 m ²
werkput 5	12,84 m ²
totaal aangelegde werkputten	70,21 m²
TOTAAL aangelegd %	2,2 %

Fig. 31 Totale oppervlakte van het onderzoeksgebied en oppervlakte van de verschillende werkputten. (ARCHEBO bvba 2014)

Met behulp van een metaaldetector (XP Goldmaxx Power) werden metaalvondsten opgespoord.

Na afloop van het onderzoek werden de werkputten met instemming van het Agentschap Onroerend Erfgoed gedicht.

7. RESULTATEN

7.1. ARCHEOLOGISCHE SPOREN EN STRUCTUREN

7.1.1. WERKPUT 1

In werkput 1 werd maar 1 vlak aangelegd. Deze bevond zich op 50,41-50,56 m TAW. Op dit niveau werd de moederbodem reeds bereikt en konden verschillende sporen aangeduid worden. Spoor 1 was een fundering in natuursteen die deels was afgebroken ter hoogte van S5. Spoor 2 vormde de 'vulling' van deze fundering. Spoor 3 was een bruine kuil, met houtskool, baksteen en mortel. Hierin werden enkele scherven gevonden die dateren uit de Nieuwe Tijd. Spoor 4 is mogelijk een ophogingslaag met mortel- en baksteenbrokjes. Tot slot was er nog een 5de spoor die kalk bevatte.

Deze zone van het projectgebied was het minst verstoord. Vrij ondiep (ca. 50,83m TAW) bevonden zich wel oude rioleringen maar dit had geen invloed op het archeologisch niveau en de bewaringstoestand ervan. Er konden geen grote verstoringen aangeduid worden in deze zone. De kans op oudere archeologische sporen is hier dus ook reëel. De natuurstenen fundering wijst mogelijk op een oudere datering. Op de Ferrariskaart is ter hoogte van deze zone een gebouw te zien. Mogelijks heeft de fundering hiermee te maken.

Fig. 32 Overzicht van vlak 1 in werkput 1 met aanduiding van de fundering. (ARCHEBO bvba 2014)

7.1.2. WERKPUT 2

In werkput 2 werden 2 vlakken aangelegd, namelijk een eerste vlak op ca. 49,75m TAW en een tweede vlak op ca. 46,75 m TAW. Bij de aanleg van het tweede vlak kwam meteen grondwater naar boven. In deze werkput kon vastgesteld worden dat dit deel tot een diepte van ca. 4m onder het maaiveld verstoord was. In het profiel kan men duidelijk ophogingslagen herkennen. Het landschap zag er dus oorspronkelijk anders uit. Op deze plaats werd de moederbodem niet bereikt.

Fig. 33 Zicht op vlak 1 in werkput 2. (ARCHEBO bvba 2014)

Fig. 34 Het zuidprofiel in vlak 1 in werkput 2. (ARCHEBO bvba 2014)

Fig. 35 Noordprofiel in werkput 2. (ARCHEBO bvba 2014)

7.1.3. WERKPUT 3

In de derde werkput bevonden zich vooral muren. Het tweede vlak werd aangelegd tot een diepte van ca. 48,90m TAW. De moederbodem werd hier nog niet bereikt. In het vlak zelf was wel niet altijd even duidelijk of het om funderingen in verband ging of om grote brokken. Enkele muren waren duidelijk recent gezien er gebruik was gemaakt van cementmortel. Het gaat hierbij om een waterput (S1) en muren S3, S6 en S7. De andere sporen (S2, S4, S5) bevatten kalkmortel en zijn ouder. Spoor 4 vertoonde een iets meer zandige kalkmortel en bestond uit grote bakstenen (24x12x4,5cm). Zoals uit de bureaustudie bleek stonden hier gebouwen tot zeker 1777 (Ferrariskaart), maar het is onmogelijk te achterhalen of deze op een nog oudere periode teruggaat. Het aardewerk dat werd aangetroffen

dateert uit de Nieuwe Tijd.

Fig. 36 Zicht op werkput 3. (ARCHEBO bvba 2014)

7.1.4. WERKPUT 4

Werkput 4 was verstoord tot ca. 48,40m TAW. Vanaf deze diepte begon te moederbodem lichtjes door te komen. De verstoring betreft grof puin met veel baksteen en mortel. Dit heeft waarschijnlijk te maken met de vroegere gebouwen die afgebroken werden.

Fig. 37 Zicht op werkput 4. (ARCHEBO bvba 2014)

7.1.5. WERKPUT 5

In werkput 5 werd een recente muur en vloer aangetroffen op 50,30 m TAW. In de vloer waren gootjes aangelegd, dit om alles goed te kunnen kuisen. Op bepaalde plaatsen bevonden zich betonnen sokkels waar vermoedelijk machines of dergelijke stonden. Deze werkput kon niet verdiept worden gezien de aanwezigheid van de betonnen sokkels die niet verwijderd konden worden. Omwille van de vele nutsleidingen kon geen bijkomende werkput aangelegd worden.

Fig. 38 Zicht op werkput 5. (ARCHEBO bvba 2014)

7.2. ARCHEOLOGISCHE VONDSTEN

Er werden enkele scherven aangetroffen maar deze konden allen in de Nieuwe Tijd geplaatst worden.

7.3. METAALDETECTIE

Er werden geen vondsten aangetroffen tijdens de metaaldetectie.

8. EVALUATIE, WAARDERING EN AANBEVELINGEN

8.1. EVALUATIE

- Wat zijn de resultaten uit het bureauonderzoek?

Op basis van de mutatieschetsen kon men vaststellen dat vooral in het zuiden en noorden reeds heel wat ingrepen gebeurden in de 19de en 20ste eeuw. In hoeverre deze de archeologische ondergrond hebben geroerd kon enkel een archeologisch vooronderzoek uitwijzen. Over vroegere bebouwing is weinig gekend. Op de Ferrariskaart is bebouwing te zien in de zuidoostelijke en noordwestelijke hoek, maar of deze teruggaat op veel oudere bebouwing kan niet met zekerheid gesteld worden.

Bij vroeger archeologisch onderzoek in Sint-Truiden kwamen sporen en vondsten uit verschillende periodes aan het licht. Het ging hierbij zowel om sporen en vondsten uit de nieuwe tijd, late middeleeuwen, middeleeuwen en Late Bronstijd of Vroege IJzertijd. Men kan hier dus zeker ook gelijkaardige sporen aansnijden.

- Waar worden de proefputten best ingeplant tevens rekening houdend met de hoge waterstand?

Rekening houdend met het feit dat de 19de-eeuwse vleugel aan de Sluisberg-Ursulinenstraat behouden blijft, de sloop van de gebouwen in het noorden en oosten nog uitgevoerd dient te worden en de beukenboom behouden blijft, wordt volgend voorstel gedaan:

- Drie werkputten van 4x4m in het noordelijk deel van het projectgebied. Deze dienen om na te gaan in hoeverre vroegere bebouwing (19de-20ste eeuw) de ondergrond heeft verstoord en of er nog restanten zijn van oudere bebouwing of activiteiten.
- Twee werkputten van 4x4m in het zuidelijk deel van het projectgebied. Deze bevinden zich in een mogelijks onverstoorde zone waar de archeologische resten dus beter bewaard kunnen zijn.

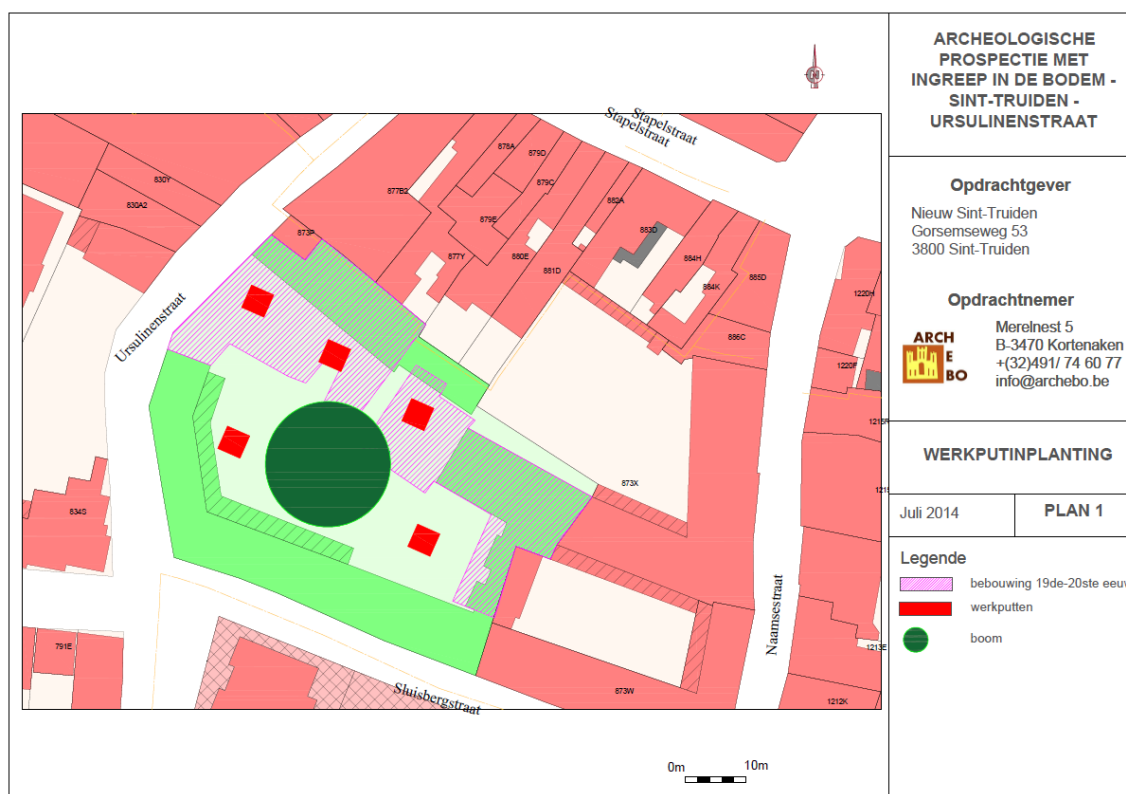

Fig. 39 Voorstel tot werkputinplanting. (ARCHEBO bvba 2014)

- Wat zijn de te verwachten stratigrafische niveaus?

Op basis van de bureaustudie konden hieromtrent geen duidelijke verwachtingen gesteld worden. De vraag rees wel of het projectgebied altijd zo hoog lag of op een bepaald moment werd opgehoogd. Uit het vooronderzoek bleek dat ter hoogte van WP1 het terrein weinig opgehoogd werd, maar ter hoogte van WP2 wel.

- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen en het eventueel te verwachten vondstmateriaal?

Ter hoogte van WP1 is de bewaringstoestand van de sporen zeer goed. Deze tekenen zich duidelijk af ten opzichte van de moederbodem. Ter hoogte van WP3 en 5 zijn de sporen ook goed bewaard, maar hierbij gaat het om meer recentere sporen. In de noordelijke zone werden archeologisch oudere sporen mogelijks verstoord door recentere muren en hun afbraak (Nieuwe Tijd-Nieuwste Tijd) tenzij deze zich veel dieper bevinden en bewaard bleven. Dit kon echter niet via dit vooronderzoek nagegaan worden.

- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

De aangetroffen sporen behoren tot de Nieuwe en Nieuwste Tijd.

- Wat is de impact van de diverse werken op het bodemarchief?

Op het terrein zal een sociaal woningbouwproject met ondergrondse parking en tuinaanleg gerealiseerd worden. Hierbij zal de nog aanwezige historische vleugel aan de Ursulinenstraat en Sluisberg gerenoveerd worden. De gebouwen in het noorden (schoolgebouw, fietsenstalling) en het oosten (kapelgebouw, sanitair gebouw) zullen afgebroken worden. De bestaande beukenboom op de binnenkoer dient behouden te blijven. De binnenkoer zal voor een deel afgegraven worden waarbij de minimale diepte ca. 50cm en de maximale diepte ca. 2m bedraagt. De toekomstige ondergrondse parking gaat niet dieper dan het huidig kelderniveau (=straatniveau, ca. 49,60m TAW).

Wanneer het plan van het grondverzet bekeken wordt, kan volgende gesteld worden:

- [illegible]

- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?

Vergelijking met de site Sluisberg.

In werkput 1 werden verschillende sporen aangeduid en was ook reeds de moederbodem aanwezig. Hoewel het meeste in de Nieuwe Tijd kon geplaatst worden, kan de fundering mogelijk ouder zijn.

Indien er archeologisch interessante sporen aanwezig zijn, zijn ze vermoedelijk nog goed bewaard in deze zone.

8.3. AANBEVELINGEN

Een groot deel van het terrein kan vrijgegeven worden. Het gaat hierbij om het noordelijke en westelijke deel. Hier is het projectgebied te sterk verstoord, opgehoogd of bevinden zich sporen van mindere waarde.

Er wordt wel geadviseerd om de zone rondom WP1 op te graven. Het gaat hierbij om een oppervlakte van 330 m². Er dient hierbij bovendien rekening gehouden te worden dat recentere nutsleidingen het archeologisch archief mogelijk hebben verstoord.

9. BIBLIOGRAFIE

Publicaties

Architectenbureau Michel Janssen (2011) Schetsvisie. Ursulinenstraat 7, Tongeren. (*onuitgegeven studie*)

P. Grypdonck (s.d.) *130 jaar zusters Ursulinen Sint-Truiden. 1850-1980.*

W. Ilsbroekx (2012) *Sint-Truiden. Ons Verleden*, Sint-Truiden.

M.J. Sneyers (2000) *150 jaar zusters Ursulinen Sint-Truiden. 1850-2000.*

Websites

CadGIS (2013) *Kadasterkaart*, http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE. (geraadpleegd op 26 juni 2014)

CAI (Centrale Archeologische Inventaris) (2014), <http://geovlaanderen.gisvlaanderen.be/geovlaanderen/cai/>. (geraadpleegd op 26 juni 2014)

DOV Bodemverkenner (2014) *Bodemkaart*, <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>. (geraadpleegd op 26 juni 2014)

Geopunt Vlaanderen (s.d.) *Luchtfoto Vlaanderen meest recent*, www.geopunt.be. (geraadpleegd op 26 juni 2014)

Geopunt Vlaanderen (s.d.) *Ferrariskaart*, www.geopunt.be. (geraadpleegd op 26 juni 2014)

Geopunt Vlaanderen (s.d.) *Vandermaelenkaart*, www.geopunt.be. (geraadpleegd op 26 juni 2014)

Inventaris Bouwkundig Erfgoed (2007-2014) *Gebouw*, <https://inventaris.onroenderfgoed.be/dibe/relict/22931>. (geraadpleegd op 01 juli 2014)

Inventaris Bouwkundig Erfgoed (2007-2014) *Sluisberg*, <https://inventaris.onroenderfgoed.be/dibe/geheel/4800>. (geraadpleegd op 01 juli 2014)

Inventaris Bouwkundig Erfgoed (2007-2014) *Sint-Truiden*, <https://inventaris.onroenderfgoed.be/dibe/geheel/20972>. (geraadpleegd op 01 juli 2014)

Topomapviewer (2014) *Topografische kaart*, <http://www.ngi.be/topomapviewer/public?lang=nl&>. (geraadpleegd op 26 juni 2014)

Archieven

Kadasterarchief Hasselt

KAH, 2009, mutatieschets nr. 10.
KAH, 1984, mutatieschets nr. 32.
KAH, 1976, mutatieschets nr. 30.
KAH, 1973, mutatieschets nr. 29.
KAH, 1963, mutatieschets nr. 135.
KAH, 1962, mutatieschets nr. 124.
KAH, 1961, mutatieschets nr. 146.
KAH, 1928, mutatieschets nr. 70.
KAH, 1917, mutatieschets nr. 17.
KAH, 1908, mutatieschets nr. 34.
KAH, 1900, mutatieschets nr. 78.
KAH, 1897, mutatieschets nr. 38.
KAH, 1888, mutatieschets nr. 36.
KAH, 1881, mutatieschets nr. 22.
KAH, 1878, mutatieschets nr. 28.
KAH, 1876, mutatieschets nr. 25.
KAH, 1867, mutatieschets nr. 43.

Stadsarchief Hasselt, documentatie Ursulinen.

Stadsarchief Hasselt, Primitief Kadasterplan, ca. 1825.

KADOC⁴

Willy Ilsbroekx, Verzameling foto's Sint-Truiden.

10. BIJLAGEN

- Fotolijst
- Sporenlijst
- Profieltekeningen
- Plannenlijst

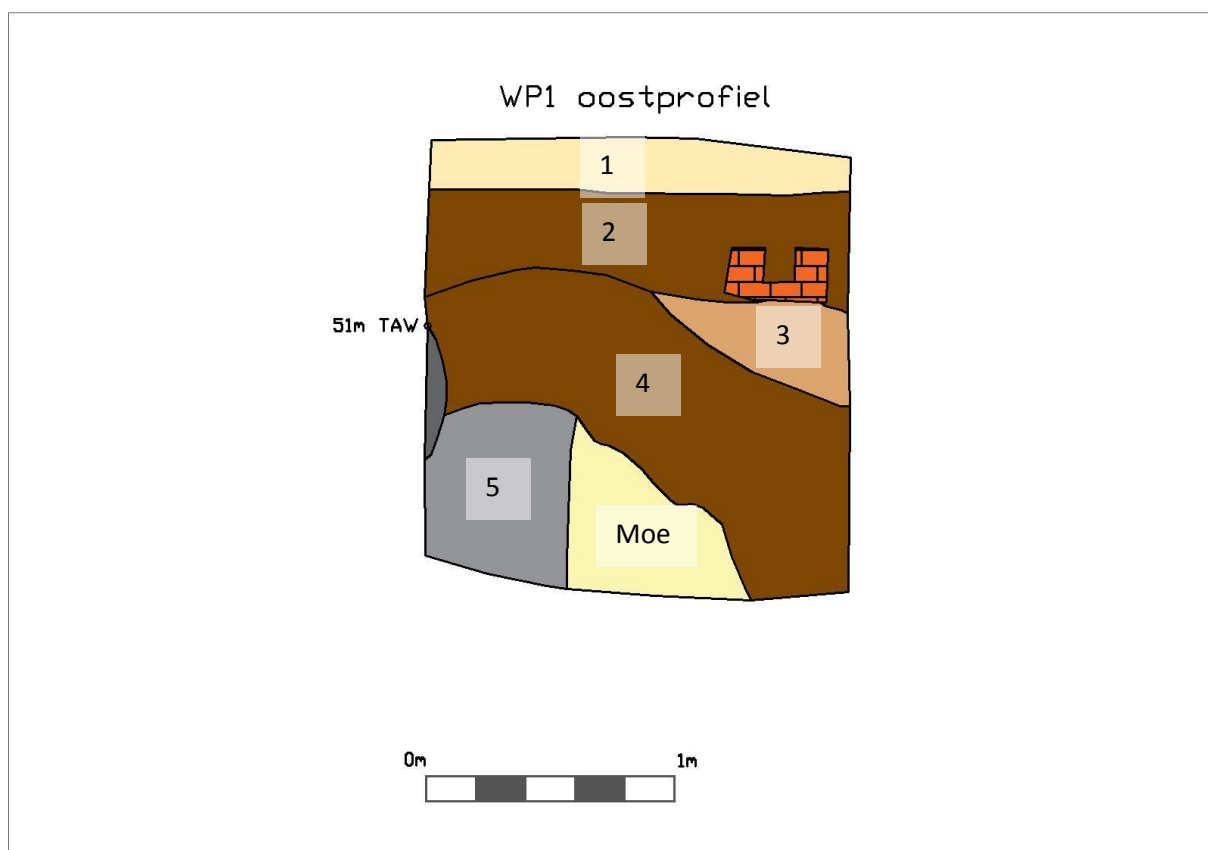
⁴ Het archief van de Ursulinen werd overgebracht naar het KADOC. Deze werd echter nog niet geïnventariseerd waardoor dit niet geraadpleegd kon worden.

FOTOLIIST					
Fotonummer	Werkput	Overzichtsfoto	Spoor	Profiel	Datum
1	2	X			12/08/2014
2	2			oost	12/08/2014
3	2			Zuid	12/08/2014
4	2			west	12/08/2014
5	2			noord	12/08/2014
6	3	X			12/08/2014
7	3	X			12/08/2014
8	3	X			12/08/2014
9	3			oost	12/08/2014
10	3			noord	12/08/2014
11	3			west	12/08/2014
12	3			zuid	12/08/2014
13	3		1		12/08/2014
14	3		2		12/08/2014
15	2			noord	12/08/2014
16	2			noord	12/08/2014
17	2			noord	12/08/2014
18	2			noord	12/08/2014
19	4	X			12/08/2014
20	4	X			12/08/2014
21	4	X			12/08/2014
22	5	X			12/08/2014
23	3		1		12/08/2014
24	2	X			12/08/2014
25	3		3		12/08/2014
26	3		4		12/08/2014
27	3		5		12/08/2014
28	3		5		12/08/2014
29	1			zuid	12/08/2014
30	1			zuid	12/08/2014
31	1	X			12/08/2014
32	2	X			12/08/2014
33	1	X			12/08/2014
34	1	X			12/08/2014
35	1			zuid	12/08/2014
36	1			west	12/08/2014
37	1			noord	12/08/2014
38	1			oost	12/08/2014
39	1		4		12/08/2014
40	1		1		12/08/2014
41	1		2		12/08/2014
42	1		2		12/08/2014
43	1		3		12/08/2014
44	1		5		12/08/2014

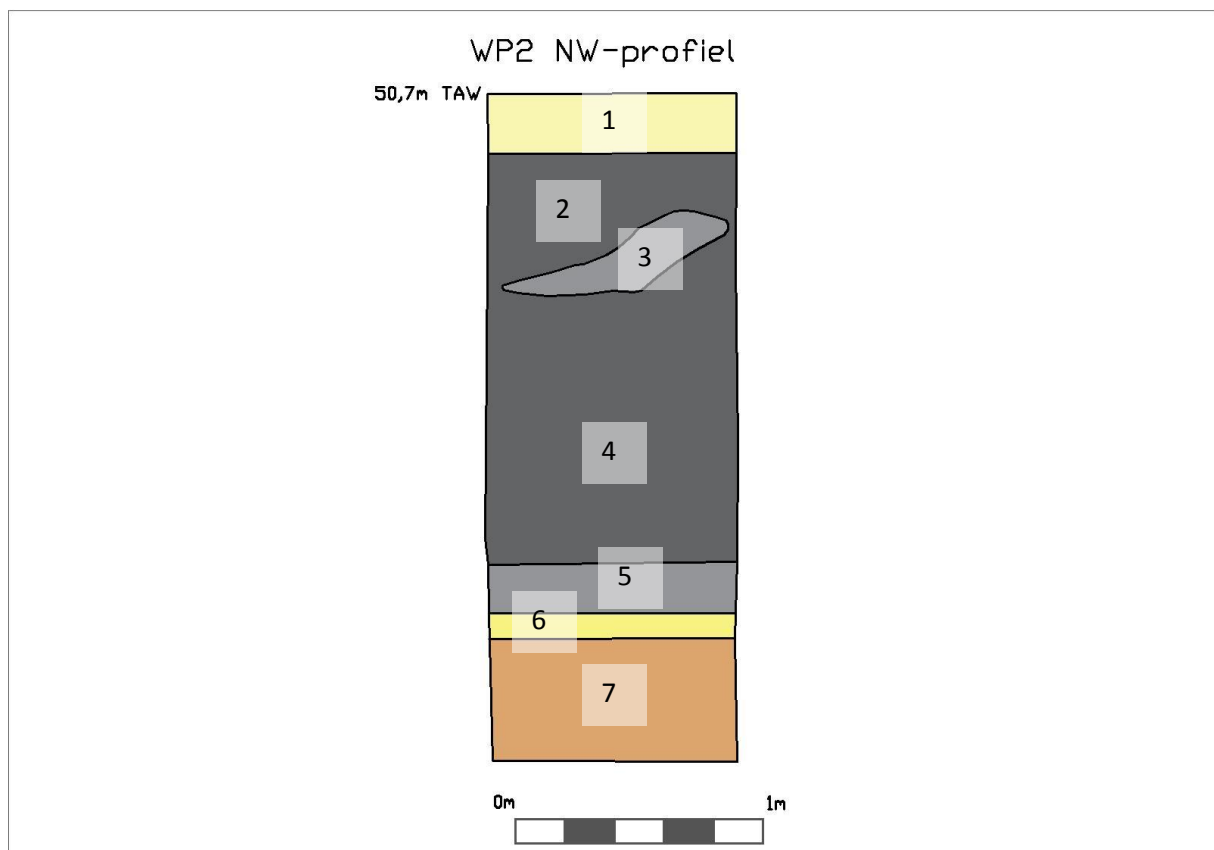
SPORENLIJST					
Spoornummer	Werkput	Vlak	Interpretatie	Beschrijving	Opmerking
1	1	1	fundering	fundering in NaS, deels afgebroken ter hoogte van S5	
2	1	1	vulling	DoBr-DoGr, BaS, Hk, Mo, zandig met beetje leem, vulling muur S1	
3	1	1	kuil	Br, Hk, BaS brokjes, Mo brokjes, keramiek, leem	
4	1	1	kuil? Ophoging?	Br, Mo brokjes, BaS, zandig met beetje leem	boring tot -70 vanaf vlak 1
5	1	1	kuil	Br, wit, zandig, kalk in midden	
1	3	1	waterput	bakstenen waterput, cementmortel, 18,5x9x4,5	
2	3	1	fundering	bakstenen muur, Bei KaMo, 11,5x7x4,5, bepleisterd, eensteens muurtje haaks erop afgebroken	
3	3	1	fundering	bakstenen muur, cementmortel	
4	3	2	fundering?	bakstenen muur/brok?, zandige Mo + kalk, Geel-beige, 24x12x4,5	
5	3	2	fundering?	bakstenen muur/brok?, Bei Ka Mo	
6	3	2	fundering	bakstenen muur, cementmortel + deels zandige Ka Mo, in verband met eensteens muurtje tegen S2	
7	3	1	fundering	bakstenen muur tegen S2, cementmortel, 23,5x11x6	
1	5	1	muur	bakstenen muur, grijze zachte cementmortel, 24x10,5x4,5; witte tegels ertegen (15,5x15,5) + zwarte boord onderaan	
2	5	1	vloer	grijs-zwart + lichtgrijze tegels, gootje, op bepaalde plaatsen 3 pinnen, honingraat	

VONDSTENLIJST						
Vondstnummer	Werkput	Vlak	Spoornummer/losse vondst	Materiaal-soort	Determinatie	Datering
1	1	1	3	keramiek	fragment steengoed raeren, stuk fijnkorrelig, roodbakkend aardewerk	nieuwe tijd
2	2	1	aavl	keramiek	1 bodemfragment roodbakkend, 3 frag roodbakkend geglaazuurd, 1 stuk steengoed	nieuwe tijd
3	2	2	onder aan put	keramiek, bot	1 rib varken? Een randfragment roodbakkend geglaazuurd aardewerk	nieuwe tijd

PROFIELTEKENINGEN

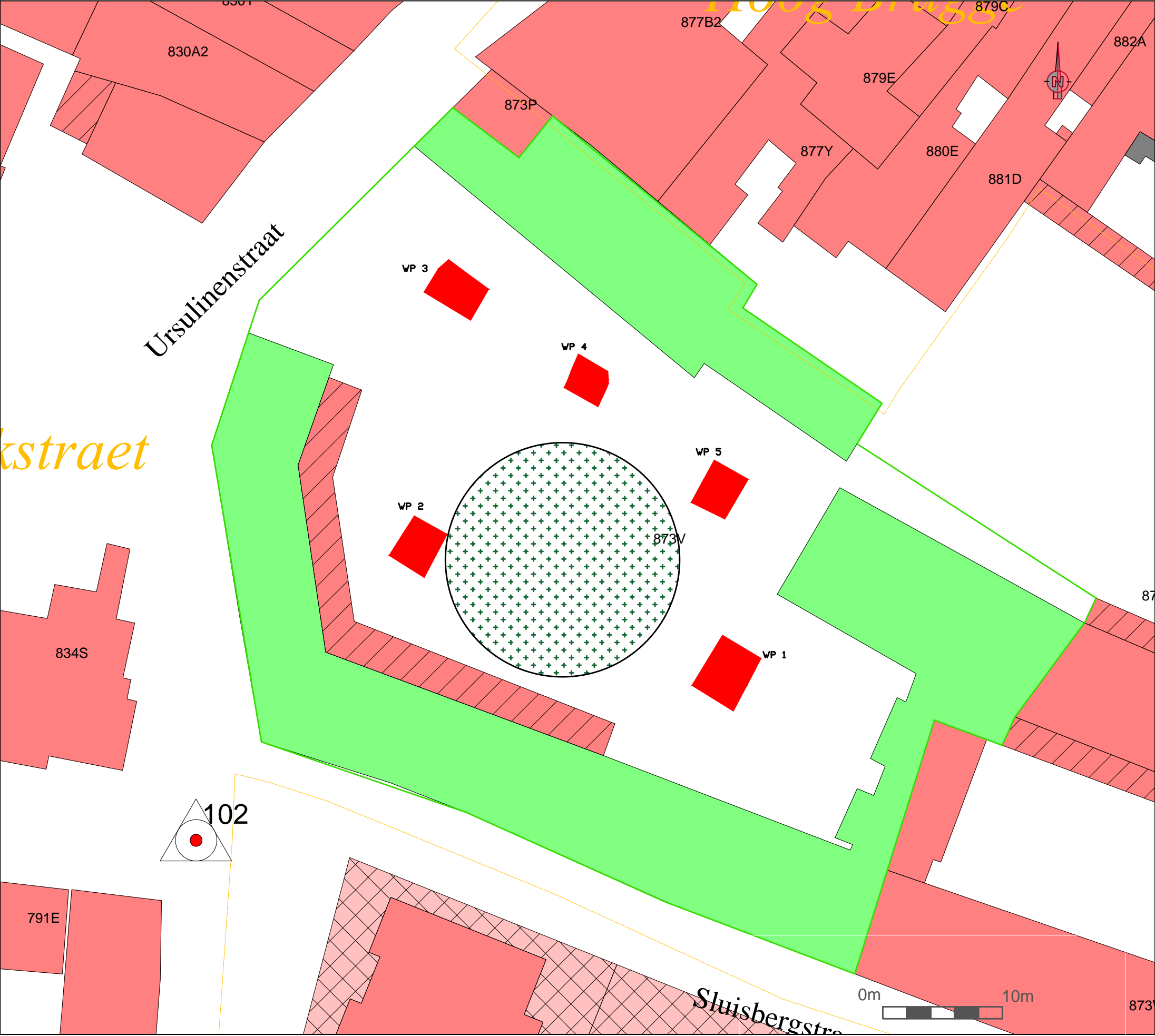
- 1 huidig loopvlak, stabilisé, beige-geel zand
- 2 donkerbruin-grijs, zandig leem, baksteen 2, kalk 2, metaal, houtskool 2, ophoging
- 3 bruin-beige, lemig, houtskool 2
- 4 donkerbruin-grijs, leem, baksteen 2, houtskool 2, mortel, natuursteen
- 5 lichter grijs, houtskool 1, ijzerconcreties 1

- 1 aangevuld zand, stabilisé
- 2 zwart humeuze zandleem, vrij vlekkelig, veel zandspikkels, baksteen brokken, vrij heterogeen
- 3 zwart-bruin, vlekkelig, minder kalkspikkels
- 4 zwart lemig zand, homogeen, weinig kalkspikkels, weinig baksteen
- 5 donkerbruin, veel houtskool, lemig zand
- 6 lichtbruin tot geel lemig zand
- 7 bruin lemig zand, veel kleine baksteen brokken, veel kleine kalksteen spikkels

PLANNENLIJST

- Plan 1 Werkputinplanting bestaande toestand
- Plan 2 Werkputinplanting grondverzet
- Plan 3 Sporenplan 1-5
- Plan 4 Sporenplan 2-3-4
- Plan 5 Advies

**ARCHEOLOGISCHE
PROSPECTIE MET
INGREEP IN DE BODEM -
SINT-TRUIDEN -
URSULINENSTRAAT**

Opdrachtgever

Nieuw Sint-Truiden
Gorsemseweg 53
3800 Sint-Truiden

Opdrachtnemer

Merelnest 5
B-3470 Kortenaken
+(32)491/ 74 60 77
info@archebo.be

**WERKPUTINPLANTING
BESTAANDE TOESTAND**

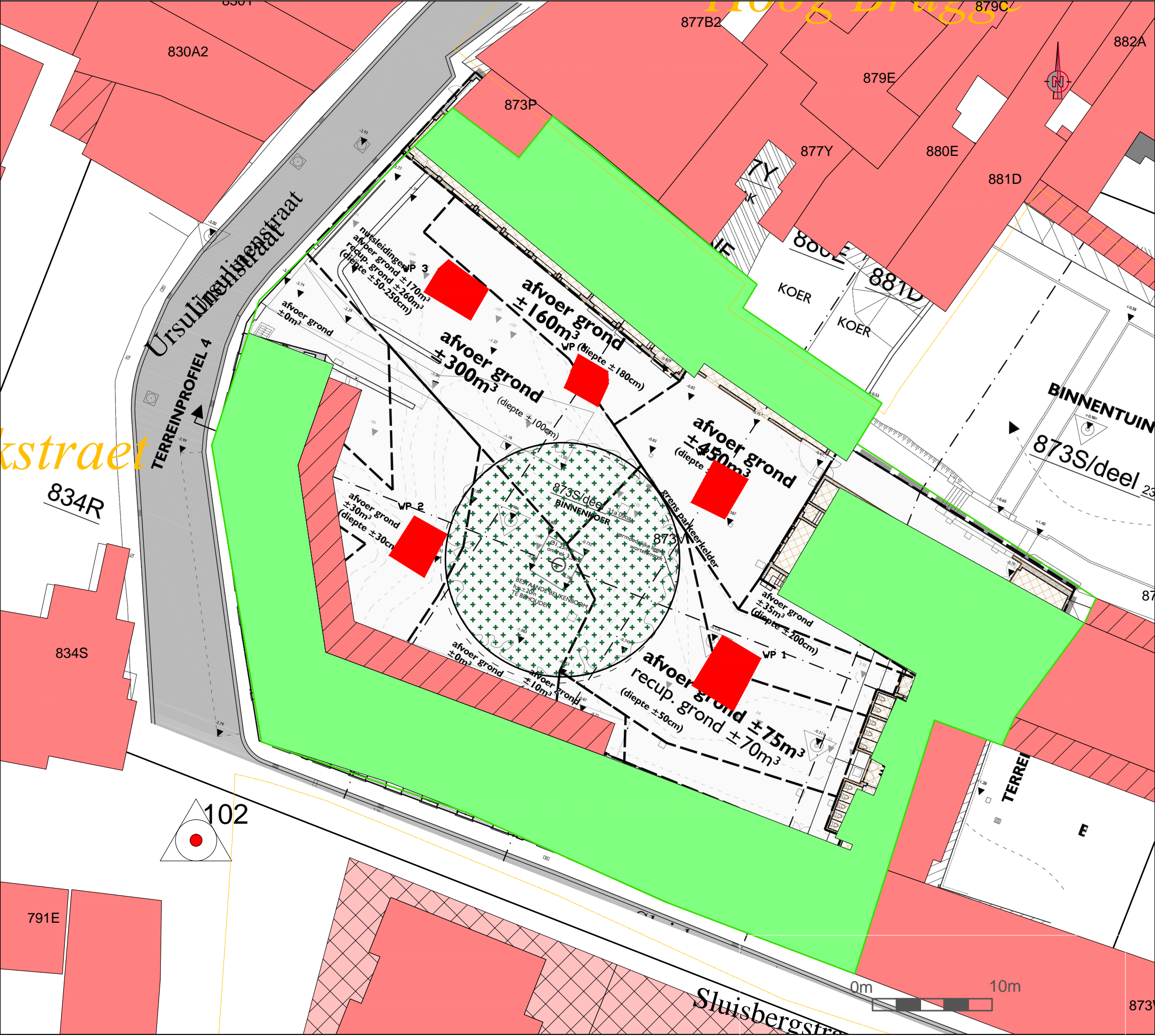
September 2014

PLAN 1

Legende

- onderzoeksgebied
- werkputten
- WP1 werkputnummer

opmeting: BAAC Vlaanderen

ARCHEOLOGISCHE
PROSPECTIE MET
INGREEP IN DE BODEM -
SINT-TRUIDEN -
URSULINENSTRAAT

Opdrachtgever

Nieuw Sint-Truiden
Gorsemseweg 53
3800 Sint-Truiden

Opdrachtnemer

Merelnest 5
B-3470 Kortenaeken
+(32)491/ 74 60 77
info@archebo.be

WERKPUTINPLANTING
GRONDVERZET

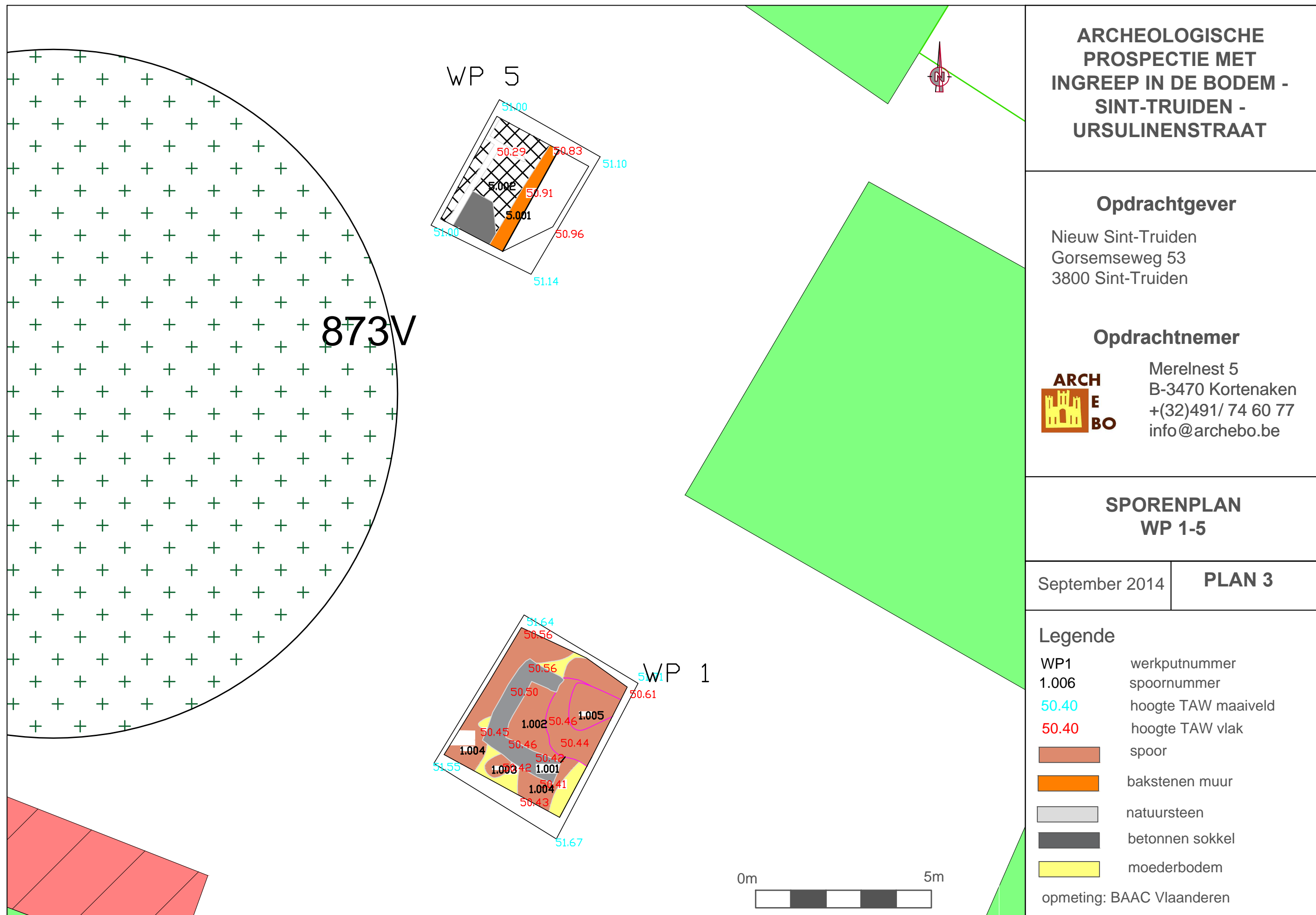
September 2014

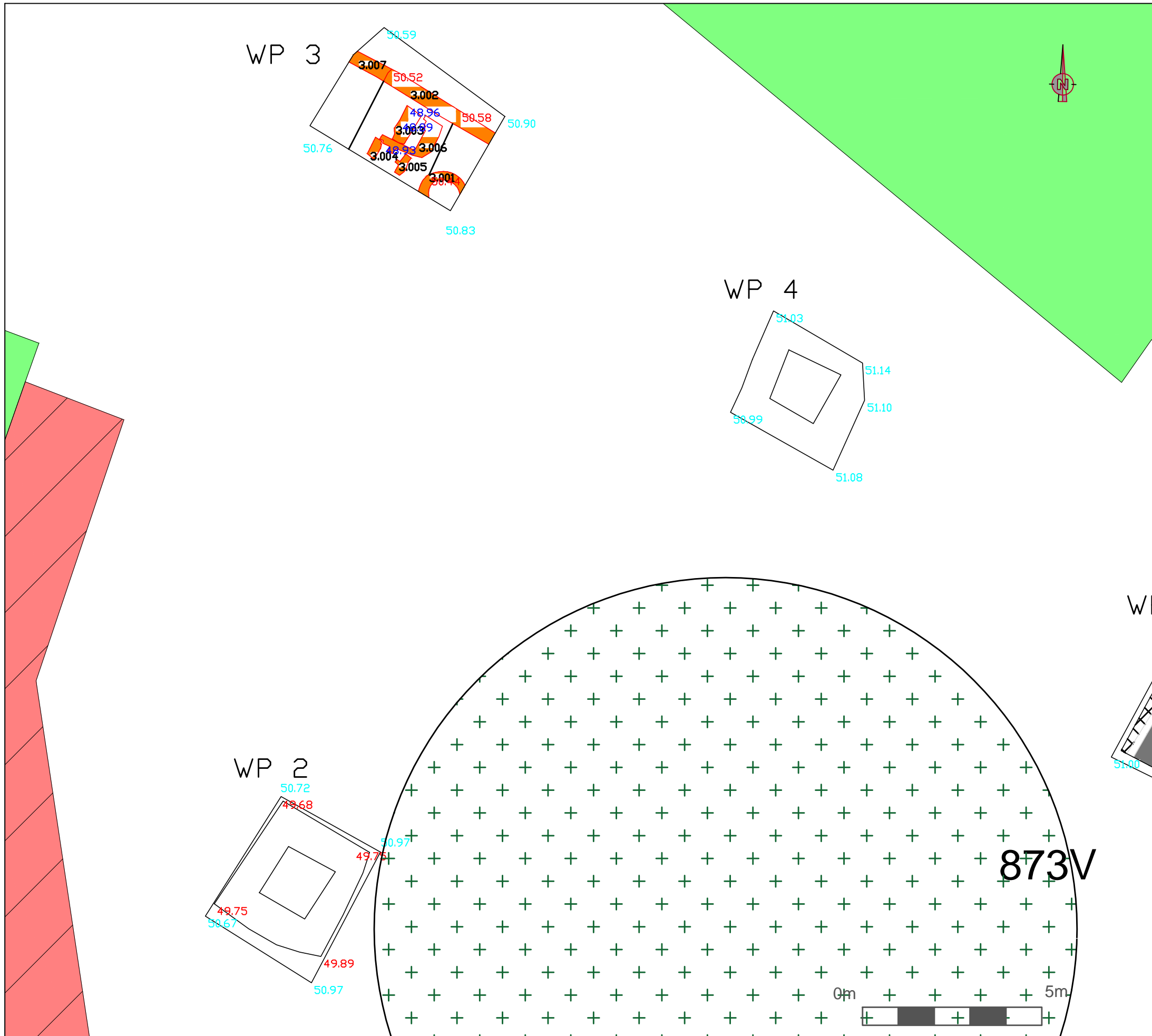
PLAN 2

Legende

- onderzoeksgebied
- werkputten
- WP1 werkputnummer

opmeting: BAAC Vlaanderen

**ARCHEOLOGISCHE
PROSPECTIE MET
INGREEP IN DE BODEM -
SINT-TRUIDEN -
URSULINENSTRAAT**

Opdrachtgever

Nieuw Sint-Truiden
Gorsemseweg 53
3800 Sint-Truiden

Opdrachtnemer

**ARCH
E
BO** Merelnest 5
B-3470 Kortenaken
+(32)491/ 74 60 77
info@archebo.be

**SPORENPLAN
WP 2-3-4**

September 2014 **PLAN 4**

Legende

WP1	werkputnummer
1.006	spoornummer
50.40	hoogte TAW maaiveld
50.40	hoogte TAW vlak
	spoor
	bakstenen muur
	natuursteen
	betonnen sokkel
	moederbodem

opmeting: BAAC Vlaanderen

